

BE TAVĘS AŠ PAUKŠTIS BESPARNIS

Vilniaus Pilaitės gyventojų ir jų bičiulių kūryba

Pilaitės „Poezijos pavasaris'2012“
skiriamas

Maironio 150-osioms gimimo metinėms ir visiems
širdyje dainuojantiems „Lietuva brangi“

Pilaitės bendruomenė
Vilnius 2012

UDK 821.172-1(082)
Be-18

Knygos sumanytoja Pilaitės bendruomenė

Sudarė Angelė Šarlauskienė

Be tavęs aš paukštis besparnis

Leidinyi išleistas iš 2 % fizinių asmenų
pajamų ir asmeninių lėšų

Dėkojame už finansinę paramą leidiniui išleisti:

**Valdui Benkunskui
Violetai Padolskaitei
Pauliui Saudargui**

ISBN 978-609-95075-6-9 © Pilaitės bendruomenė, 2012
© Pratarmė, Angelė Šarlauskienė, 2012
© Viršelis, Karolina Biekšaitė-Jezerska,
2012

PRATARMĖ

Poezijos pavasariai Pilaitėje turi savo priešistorę. 2002 m. birželio 6 d. Sudervėlės upelio slėnyje vyko protesto koncertas. Jis buvo skirtas Pilaitės miško išsaugojimui, kuomet jį sumanyta perduoti golfo aikštynų įrengimui. Ši bendra Pilaitės ir Karoliniškių gyventojų protesto akcija buvo gausiai palaikoma sostinės menininkų, poetų, inteligentų. Žiniasklaida šį koncertą pavadino Dainuojančia revoliucija. Buvo tikimasi antrosios Sąjūdžio bangos. O 2003 metų pavasarį Pilaitės bendruomenė pirmą kartą į savo pastangomis išsaugotą mišką pakvietė savuosius ir jiems prijauciančius kūrėjus iš svetur paskaityti eilių. Taip siekė savo artimiausioje aplinkoje įtvirtinti nuo 1965 metų Lietuvoje Rašytojų sąjungos iniciatyva gyvuojančią eiliuoto žodžio sklaidą – poezijos pavasarius, vienus iš įspūdingesniųjų renginių Lietuvoje. Pilaitėje kiekvienas toks renginys yra teminis. Pilaitės bendruomenė nuo 2004 metų jam pagyvinti ir įprasmininti pradėjo leisti šio sostinės daugiabučių rajono gyventojų eilėraščių ir miniatiūrų rinkinį. 2004-2007 metais jis pasirodė „Pilaitės giesmininkų“ pavadinimu. Į poezijos pavasarius Pilaitėje įsijungus kuriantiems sparnuotąjį žodį iš kitų kaimyninių Vilniaus rajonų, 2008 metais išleistas bendras pilaitiškių ir jų bičiulių rinkinys „Skamba žodžiai prie Ažuolo seno“. Vėliau pasirodė ir kiti tokie leidiniai: 2009 metais Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti: „Lietuva! Tavo vardas mano širdy“, 2010 metais Naujam Lietuvos vardo tūkstantmečiui ir Iškirštiems ir Neiškirštiems Lietuvos medžiams dedikuotas „Mes vienos girios medžiai“, 2011 metais gynusiems ir ginantiems šventus Laisvės iškovojimus skirta rinktinė „Naktis pražyduši diena“. Šis poezijos pavasaris Pilaitėje jau dešimtas (mūsų krašte 48-asis). Jis skiriamas Maironiui ir visiems širdyje dainuojantiems „Lietuva brangi“.

Maironis ir Lietuva. 2012-ieji Lietuvoje paskelbti Maironio metais. Švenčiamos šio poeto 150-osios gimimo metinės. Kažin ar Lietuvoje atsirastų žmogus, kuris nebūtų girdėjęs šio poeto vardo. Jei nesėdėdamas už mokyklos suolo, tai įsijungęs televizorių, radiją, ar prisilietė prie jo kūrybos pagal jo žodžius traukdamas dainas šimtą tūkstantinėse XX amžiaus pabaigos tautinio atgimimo mitinguose. Maironio eilės ir dainos skamba ir šiomis dienomis, pradėdant ar

užbaigiant pačius įvairiausias mūsų susibūrimus. Kas negirdėjo dainos „Lietuva brangi“ ar eilėraščio „Trakų pilis“? Retas nemoka padeklamuoti šio nostalgiško į tolimiausius iškilios mūsų istorijos laikus nunešančio eilėraščio. Ir visa tai Maironis, žvelgiantis į mus savo inteligentiška išvaižda ir aristokratiška laikysena iš vadovėlių, literatūros kabinetuose kabančių portretų, ar didinga skulptūra mus pasitinkantis Kauno Rotušės aikštėje. Daugelis žino, kad jis buvo kunigas ir poetas. Bet mažai kas žino, jog domėjosi filosofija, studijavo literatūros mokslus Kijeve, baigęs kunigystę Kaune, toliau Peterburge tobulinosi teologijoje ir ten profesoriavo, lankėsi Šveicarijoje, o ten pakerėtas ežero ant Keturių Kantonų didingumo, eiliavo: „Ežero skaisčios bangos liūliavo /Žaliu smaragdu; /Laivą be irklo varė, lingavo /Vėsos dvelkimu...“. Ir net ten viešėdamas, poetas savo siela ir troškimais buvo su vargingąja Lietuva. Labai norėjo, kad jo gimtasis kraštas klestėtų, išliptų iš nualintos ir nusigyvenusios šalies klumpių. O užtaiso gimtosios žemės klestėjimui ir puoselėjimui ragino ieškoti jos didingoje praeityje. Ne tik ragino, bet ir pats uoliai ieškojo būdų, kaip prisidėti prie šviesesnės jos ateities. Labai dažnai ir pats tokius laimės receptus aptikdavo savo Lietuvos praeitį romantizuojančiose eilėse. Lieka viltis, kad tokie laimės receptai neišblės iš mūsų atminties, neišnyks iš mūsų mokyklinių vadovėlių ir tautos švenčių, bažnyčių ir bažnytėlių repertuaro. Tikėkime, – dar ilgai klausysimės šio poeto žodžių ir jo slapyvardžio „Maironis“ skambėjimo ir mėginsime įminti jo prasmę. Nelabai pavyks, nežinant, jog šis didžiai romantiško lietuvių poeto slapyvardis susijęs su kaimo prie sraunios Dubysos, kur lietuvaitės dabina kasas ir kuriame jo giminės šaknis, vietovardžiu.

Pilaitės gyventojų ir jų bičiulių kūryba. Šio poezijos pavasario Pilaitėje leidinys ne daug kuo skiriasi nuo ankstesniųjų. Jame vėl mes su savo pakylėtomis gyvenimo įžvalgomis ir tikrų idealų paieškomis. Stabtelėjus ties kiekvienu skirtingu pagal išsilavinimą, amžių, pomėgius autoriumi, žavi amžinasis žmogaus polėkis ieškoti daugiau nei telpa į įprastinės būties rėmus, pastebėti ir atrasti, visa tai savaip išreikšti, įprasminti ir su kitais visu tuo pasidalinti.

Šių metų leidinyje iš jaunųjų kūrėjų – moksleivių – debiutuoja Krikščionių mokyklos Pilaitėje penktokai: **Vilius Abramovas, Laura**

Matiukaitė, Deimantė Stakelytė ir aštuntokai: *Simona Karosaitė, Viltė Savickaitė, Agnė Statulevičiūtė, Džiugas Širvys*. Šios mokyklos aštuntokės *Kristina Markauskaitė* ir *Debora Nenartavičiūtė* tęsia savo kūrybos pristatymą.

Debiutuoja su devintoje klasėje sukurtu eilėraščiu ir vienuoliktokas *Vytenis Matulevičius*, kuris šiuo metu mokosi Radvilų gimnazijoje. Iki tol lankė Pilaitės Martyno Mažvydo vidurinę mokyklą.

Eilių pateikė 2010 metų leidinyje debiutavusi Pilaitės vidurinės mokyklos aštuntokė *Justė Burokaitė*.

Toliau publikuojame Pilaitės vidurinės mokyklos absolvento, šiuo metų besidarbuojančio Didžioje Britanijoje, *Aleksandro Bubnio* poetinės kūrybos pristatymą (jis rašo ir apsakymus), kurių retsykais paviešina ir interneto svetainėje [www. rašyk.lt](http://www.rašyk.lt).

Vėl vidurinėje mokykloje gimusia kūryba pamalonino iš Šiaulių kilusi eilėraščių laureatė *Angelės Jonaitė*. Anksčiau jos eilės publikuotos Šiaulių miesto laikraštyje.

Tęsiame tremtyje gimusios ir gyvenusios *Janinos Ursache* eilių pristatymą.

Vėl kūrybingi bardai eilių pristatymą (bardas – dažniausiai poetas, kompozitorius ir atlikėjas viename asmenyje: pagal savo eiles kuriantis muziką ar jas dainuojantis žmogus). Tai lituanisto, žurnalisto ir poeto *Alberto Antanavičiaus*, kuris vadinamas lietuviškuoju Šekspyru (šis jo kūrybinis vardas siejasi su bytninkų ir hipių poetų era Lietuvoje), ir kurio eilėms be jo muziką kuria ir profesionalai, kūryba. Yra pasirodęs ne vienas toks muzikinis jo albumas. Šio bardo eilės publikuotos visuose ankstesniuose poezijos pavasariams Pilaitėje skirtuose leidiniuose. Tęsiame Pilaitėje gyvenančios ir kuriančios paties garbiausio amžiaus tarp šio leidinio autorių *Irenos Maculevič*, gimusios 1923 metais Latvijoje, prie Daugpilio, dirbusios vokiečių kalbos mokytoja, eilių lenkų ir rusų kalbomis pristatymą. Ši bardė kuria nuo jaunystės. Jos eiles spausdino Daugpilio miesto laikraštis. Paskutiniųjų metų I. Maciulevič eilės dažniausia religijos, amžinųjų vertybių motyvais, bet jose nesvetimas ir gamtos poetinis išaukštinimas. Neretai šios autorės eilės tampa giesmėmis pagal jos pačios sukurtą muziką vargonams, kurias pati dainuodama ir grodama atlieka. Irena Maciulevič virš

dešimt metų vargonavo keliose katalikiškose bažnytelėse. Dailininkė-keramikė, pedagogė, psichologė, daugelio labdarinių projektų vykdytoja **Vanda Sakalauskienė** taip pat bardė. Ji rašo ir atlieka dainas, kurioms melodijas dažnai sugroja sūnus Jonas, profesionalus muzikas, išaugęs iki populiarios vokalo grupės „El fuego“ atlikėjų. Po metų pertraukos ji vėl džiugina naujais kūriniais. **Rasa Dykinaitė** taip pat bardė. Ji studijavo lituanistiką. Dabar kinologė. Nuo mokyklos suolo rašo eiles. Pati joms kuria muziką. Savo kūrybą pristato penktą kartą.

Vėl eilių pateikė **Asta Bagdžiūnaitė**. Ji Vilniaus universitete studijavo Ekonomikos fakultete, o šiuo metu dirba viename iš bankų Lietuvoje. Rašo, kai pajunta, jog negali nerašyti. Pradėjo kurti nuo paauglystės. Astos Bagdžiūnaitės kūryba jau septintą kartą skelbiama Pilaitės bendruomenės poezijos pavasariams inicijuotose leidiniuose. Josios eilių galima aptikti interneto svetainėje [www. rašyk.lt](http://www.rašyk.lt).

Po dviejų metų pertraukos savo kūryba malonina **Jūratė Bernotienė**. Ji dirbo Krikščionių mokyklos „Tikėjimo žodis“ Pilaitėje direktore, o dabar augina vaikelį. Eiliuoti pradėjo vaikystėje. Besimokant mokykloje susižavėjo netradicine eilėdara ir neįprastiniu eilių pateikimu. Kitoks jos kūrybos etapas prasidėjo, ėmus gilintis į tikėjimo klausimus. Jos kūryba atžymėta viename iš Poezijos pavasarių.

Į Pilaitės kultūrinį gyvenimą aktyviai įsijungė 1997 metais į Lietuvą parvykusi gyventi politinė kalinė **Karolina Biekšaitė-Jezerska**. Ji eiles kūrė ir tremtyje, ir svečioje šalyje – Ukrainoje, kurioje po tremties ilgai gyveno. Nepadeda plunksnos į šalį ir Lietuvoje gyvendama. Nors Karolina Biekšaitė-Jezerska yra garbaus amžiaus, Pilaitės bendruomenę ji pastoviai džiugina akvarele, pieštuku sukurtais darbais su skambiais poetiniais prieraišais. Kaip ir anksčiau, taip ir dabar, vienas iš jos darbų pasirinktas pirmam šio rinkinio viršeliui. 2009 metais Pilaitės bendruomenės iniciatyva 85-čio proga išleista Karolinos Biekšaitės-Jezerskos kūrybos rinktinė „Žodis Lietuva sieloje ir lūpose“. Ją pilaitiškiamis teatralizuotai pristatė Pilaitės liaudies teatras.

Ingrida Čepatienė gimė Vilniuje, gyveno Telšiuose. Studijavo vadybą ir žurnalistiką. Poetinės kūrybos pradžia stėjasi su nesudėtingais ketureiliais prie savo ranka paauglystėje pieštų herojų. Vėliau sekė eiliuoti laišakai draugams, o netrukus eilės publikuojamos laikraštyje

„Nenuorama“. 1997 metais pasirodo pirmoji eilėraščių knyga „Pasiklydimai“. Jos eilėraščiai nuo 2004 metų publikuojami Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose. Keletas jos eilėraščių jau virto dainomis. Netrukus turėtų pasirodyti antroji eilėraščių knyga „Gyvenimas daugiau nei žodis“.

Tešiamė Vilniaus universiteto ketvirto kurso medicinos studentės **Julijos Lašinskaitės**, kuri Pilaitėje mokėsi pradinėse klasėse, o vėliau Vilniaus jėzuitų gimnazijoje, kūrybos pristatymą. Eiliuoti pradėjo besimokydama pradinėse klasėse. Kūryba dalinasi interneto svetainėse. Yra ne vieno jaunųjų meninio žodžio konkurso dalyvė.

I leidinį vėl įtraukti rašytojos **Onetos Lunskajos** poetiniai kūrinėliai.

Tešiamė pensininkės felčerės **Danutės Makuškienės** eilių pavišininimą.

Šiame leidinyje debiutuoja pedagogės. Tai Pilaitės mokyklos vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja dirbusi biologijos mokytoja ir čia veikiančios Teatro studijos vadovė **Vita Nedveckaitė** ir Martyno Mažvydo progimnazijos lituanistė **Genė Astrauskaitė-Remeikienė**, kurios eilės publikuotos leidinyje „Po baltu angelo sparnu“ ir motinoms skirtame eilėraščių rinkinyje.

Ir toliau savo meninės kūrybos išvalgomis džiugina 2009 metų Pilaitės poezijos pavasariui skirtame leidinyje debiutavęs **Mindaugas Peleckis** – poetas, eseistas, vertėjas, muzikos tyrinėtojas. Gimė 1975 metais Šiauliuose, 1999 metais Vilniaus Universitete baigė žurnalistikos magistro studijas. Pirmieji eilėraščiai publikuoti 1984 metais. Aštuonių poezijos, miniatiūrų, fantastikos ir pažintinių knygų (1990-2011 metais) autorius. Nuo 2008 metų – Lietuvos Rašytojų sąjungos narys.

Tešiamė Vilniaus universitete veikusio fantastinės kūrybos klubo „Dorado“, įsisteigusio dar 1979 metais, buvusio jo nario, gamtos mokslų daktaro **Jono Šarlausko** miniatiūrų pristatymą.

Toliau publikuojame iš pašaukimo Vilniaus universiteto bibliotekoje dirbančios **Lidos Tamulevičienės** eiles. Ji pradėjo kurti besimokydama pradinėse klasėse. Eilės skelbtos mokyklos sienlaikraštyje.

2007 metais net dviem rinkiniais pasirodė visuomenės veikėjos, germanistės, pedagogės **Dalios Tarailienės** kūryba. Ji pradėjo kurti studijuodama Vilniaus universitete. Eilės publikuotos spaudoje („Jaunimo gretos“, „Moksleivis“, „Atgimimas“, „Respublika“), taip

pat ankstesniuose „Pilaitės giesmininkų“ rinkiniuose. Šiame leidinyje be kitų D. Taralienės eilių pateikiamas labiausiai Poezijos pavasario Pilaitėje dvasią atitinkantis eilėraštis. Jis skirtas Maironiui ir pasirinktas vietoje epigrafo.

Vytauto Pelakausko eilėraštis „Kudirkos pasiūlgimas“, patalpintas ant knygos viršelio, atitinka daugelio dabartinės Lietuvos gyventojų būseną. Jo autorius sovietmečiu Vilniaus universitete studijavo chemiją. Po studijų, dirbdamas Vilniaus mikroelektronikos įmonėje „Venta“, įsitraukė į Sąjūdžio veiklą. Jis – ne vieno videofilmo autorius, publicistas. Aktyvus Lietuvos žaliųjų judėjimo narys, laikraščio „Žalioji Lietuva“ bendraautorius. Šiuo metu gilinasi į vandens išvalymo nuo kenksmingų medžiagų problemas. Jo grožinė kūryba skelbta ir ankstesniuose Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose.

Eilėraščių vėl pateikė žurnalistas, rašytojas, keleto romanų, apsakymų rinktinės ir eilėraščių knygos „Vakarinio dangaus pakraštys“ (2010 metai) autorius **Algirdas Vaseris**.

Perspausdinamas 2010 metų Poezijos pavasariui Pilaitėje skirtame leidinyje publikuotas šviesaus atminimo **Jurgio Veršausko**, studijavusio Vilniaus Gedimino technikos universitete pramoninę ir civilinę statybą, ilgą laiką dirbusio fotografu ir buvusio Pilaitės įstabesnių renginių įamžintoju, Maironio genijaus dvasioje gimęs eilėraštis „Lietuva brangi“. Jo autorius 2012 metų pradžioje savo noru pasitraukė iš gyvenimo. Jurgio Veršausko eilėraščiai, miniatiūros ir gyvenimo įžvalgos skelbtos ir ankstesniuose Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose.

Pilaitės bičiulių kūryba. Nuo 2008 metų Pilaitės poezijos pavasariams skirtuose leidiniuose pradėta publikuoti ir jos bičiulių kūryba. Šiam pavasariui, palyginti su ankstesniaisiais metais, užderėjo nemažas tokių bičiulių būrys. Tarp jų karoliniškietis **Vincas Červokas**, kilęs iš Kudonių kaimo (Žiežmarių valsčius). Pagal išsilavinimą miškininkas, visą gyvenimą dirbęs šioje srityje ir daug dėmesio skyręs gamtosaugai. Keleto knygų ir virš šimto straipsnių autorius. Rašo eilėraščius įvairiausiomis progomis. Išleistas jo poezijos rinkinys „Ten, kur gimtinėj ošia pušys šilo“. **Zita Čepulytė** taip pat karoliniškietė. Ji gimė Pandėlyje. Baigusi Vilniaus pedagoginį institutą, ilgus metus gimtosios

kalbos mokė Karoliniškių gimnazijoje. Yra Lietuvos mokytojų literatų „Spindulio“ draugijos ir Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų Sąjungos narė. Išleista ne viena jos eilėraščių rinktinė. Pasirodė poezijos knygos Lietuvos vardo tūkstantmečio proga: „Ulbėki širdyse, atminties paukšte“ (2009 metai) ir „Priimki meilės žodį, Vilniau“, (2010 metai). Karoliniškietis ir **Gintautas Iešmantas**, gimęs Vilkaviškio rajone. Baigęs Vilniaus pedagoginiame institute lietuvių kalbą ir literatūrą, dirbo žurnalistu įvairių laikraščių redakcijose, bibliografu Lietuvos knygų rūmuose. 1980 metais už politinę veiklą buvo suimtas. Kalintas Permės srities (Rusija) lageriuose, ištremtas prie Pečioros upės. Iš ten sugrįžęs 1988 metų pabaigoje įsijungė į Lietuvos Sąjūdžio veiklą. Buvo išrinktas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatu. Yra nepriklausomos valstybės atkūrimo akto signataras. Nuo 1993 metų politikoje nedalyvauja. Atsidėjo vien kūrybiniam darbui. Išleido beveik 40 knygų, daugiausia poezijos. Turi apdovanojimų. Iš žymiausių – Vyčio kryžiaus 3 laipsnio ordinas, Lietuvos nepriklausomybės medalis. Skelbiamos eilės iš spaudai ruošiamo rinkinio „Pasaulio sukūrimas“. **Judita Ožeraitytė** iš Karoliniškių eiles kuria nuo vaikystės. Besimokant vidurinėje mokykloje, keletas jų buvo išspausdinta rajoniniame laikraštyje. Iš pradžių įgijo medicinos sesers specialybę. Vėliau Vilniaus pedagoginiame institute studijavo ikimokyklinę pedagogiką ir psichologiją. Nemažai eilėraščių įkvėpė bendravimas su vaikais. Dalis jų publikuota rinkiniuose: „Sveika, šalie Kalėdų“, „Vaikų abėcėlė“, „Kur karaliai miega“, „Po motulės sparneliu“, „Drugelių vasaros sapnai“, kurie pasirodė 2010 metais. Skelbiami eilėraščiai iš spaudai ruošiamo leidinio „Kalbos dvasia“.

Prie Pilaitės bičiulių eilių pajvairinimo ir pagausinimo prisideda ir **Birutė Serapinienė**, gimusi tarpukario Lietuvoje Telšių rajone Pasruojos kaime, labai seniai gyvenanti Vilniuje Žvėryno rajone. Ji kuria eiles nuo ankstyvos jaunystės. Puiki skaitovė, dainininkė, myli teatrą. 1949 metais Telšių kultūros namuose pastatytoje Andrulio operetėje „Viengungiai“ atliko pagrindinę panelės Irenos rolę. Tuo metu Telšiuose veikusio teatro režisierius Romualdas Juknevičius atkreipė dėmesį į talentingą, išvaizdžią skambaus balso merginą ir užsiminė apie jai tinkantį aktorės kelią. Teatro nepasirinko. Pasirinko

studijas Kaune Žemės ūkio akademijoje ir jas baigusi iki pat pensijos darbavosi žemės ūkio srityje. Šiuo metu ji Pilaitės liaudies teatro epinėje dramoje „Mano vardas Lietuva“ vaidina tarpukario Lietuvos visuomenės veikėją ir rašytoją Gabrielę Petkevičaitę-Bitę. Garbingo jubiliejaus proga išleista jos eilių ir atsiminimų knygelė „Mano atminty“ (2011 metai).

Antrą kartą eilių pateikia **Paulius Saudargas** – į Seimą Pilaitės gyventojų deleguotas kandidatas, dažnas Poezijos pavasarių šiame sostinės rajone dalyvis. Jo paties žodžiai apie į kūrybą vedančius kelius: „Gyvenimas netikėtai vis atveria duris į visiškai skirtingus kelius. Nuo fizikos iki politikos, nuo politikos iki poezijos. Sustoti negalima – reikia eiti pirmyn, priimant viską su pagarba, atiduodant viską ką gali be gailėsčio. Eilės spausdintos 2000-ojo pavasario poezijos almanache „Ten, Sidabro Vingy“ bei periodinėje spaudoje“.

Jaunius Mirnabalis – prie Kernavės kuriantis profesionalus dailininkas – eiliuoja nuo jaunystės. Eilės publikuotos laikraščiuose „Šiaurės Atėnai“, „Širvintų kraštas“, žurnale „Kariūnas“, atsiminimų knygoje. Netrukus turėtų pasirodyti jo paties akvarelėmis iliustruota jo poezijos knyga „Einu spalvų eiliuotais raštais“. Šį kartą publikuojama jo poema „Pirmieji protėviai – Pradžios knyga“.

Dėkingi atsiliepusiems į kvietimą pateikti savo kūrybą ir šių metų Pilaitės poezijos pavasariui skirtam leidiniui.

Poezijos paukštė kviečiama dešimtą kartą nutūpti Pilaitės miške prie svetingų **Živilės ir Vytauto Dabriškų** namų.

dr. Angelė Šarlauskienė, Pilaitės kronikininkė

*

Vietoj epigrafo

Sekant Maironiu

Kur Dubysa nuvilnija, kur Nevėžis sraunus teka,
Ten mano brangi Tėvynė, ten lietuviškai dar šneka.
Ten malonios, tamsios naktys ilgesio žvaigždėm vilioja,
Ten Birutei ir Jūratei jūra pasakas niūniuoja.

Ten motulė meiliai glaudžia ir sūpuoja kūdikėlį.
Metams bėgant laikas skaudžiai josios širdį vėl sugėlė.
Rauda aimanom motulė, sūnaitėlį karan leidžia,
Ir rausvoj gaisų padangėj mato – saulė nusileidžia.

Gal ten mano sūnaitėlis, gal ten mano raitužėlis?
Už žemelę brangia kaunas, laistos jaunas karštas kraujas...
Bet sugriš namo didvyriai, kelsis pavergta Tėvynė.
Laimins Dievas Visagalis šitą brangią mūsų šalį!

Dalia TARAILIENĖ

*

Pro memoriam

Jurgis Veršauskas
(1958 01 25-2012 01 03)

*

Lietuva

Tėvyne – Motina mana.
Tu kaip nepajudinamas medis
Stovėjai Baltijos kelyje
Su saule iš dangaus palaimos.

Džiaugėsi lietuvių ir lietuvių širdys,
Susikibusios neapsakoma drąsa ir meile.
Tu dainavai nuo mažo iki didelio
Ir jauno ir nugyvenusio amželi...

Lietuva brangi, kur tu pasukai,
Kad tiek klastos ir melo?
Apsiniaukė tavo dangus.
Ar tai tiesa, kad tai pinigai?..

O kur garbė? Kur orumas? Kur ištikimybė?
Kas tave taip papirko?
Kokiais stebuklais pavergė, TAVE,
Lietuva brangi?..

(Paskutinis sielos gelmėmis išgyventas
Pilaitės giesmininko ir fotografo
Jurgio VERŠAUSKO
eilėraštis)

MOKSLEIVIŲ KŪRYBA

Vilius ABRAMOVAS (5 klasė)

Mano Tėvynė

*Man Tėvynė mylimiausia,
Čia gamta pati gražiausia,
Čia saulė šypsosi skaisčiausiai,
Ir paukščio čia giesmė mieliausia.*

*Čia ošia girios ir miškai,
Banguoja pievos ir laukai.
Čia mūsų miestai ir kaimai,
Čia mūsų protėvių kapai.*

*O mūsų kalba
Graži lyg daina.
Man ši žemė viena –
Tėvynė Lietuva!*

Justė BUROKAITĖ (8 klasė)

Eilėraštis draugui

*Vienintelis džiaugsmas,
Ir laimė tame,
Kai sunkią akimirką,
Draugas šalia.*

*Kai nuotykių tampa,
Puikia pramoga,
Ir nieks neberūpi,
Tik laimė tava.*

*Kai akys pavirsta,
Kristalų upe,*

*Vienintelis draugas,
Supranta tave.*

*Kai norisi bėgti,
Negrįžt niekada,
Tik draugas sustabdo
Ir guodžia tave.*

*Pasaulis juk didelis,
Laiko mažai,
Kiekvieną akimirką
Jaučiame tai.*

*Draugystę suspaudęs,
Laikyk širdyje,
Ir eidamas drąsiai,
Neklysk kelyje.*

2012 metai

*Už lango krenta snaigės,
Ir girgžda po padu.
Nors jau Kalėdos baigės,
Nauji ne už kalnų.*

*Visų širdelės tiksi,
Lyg laikrodžio ritmu,
Vieni meteliai baigias,
Ir laukiam vėl kitų.*

*Šį vakarą iššaukim,
Spalvotus saliučius,
Te bus drakonų metai,
Geriausiu už visus!!!*

Besmegenis

*Pažvelgiau pro langą,
Pamačiau tave,
Tu gražiai stovėjai,
Sniego pusnyje.*

*Snaigės tyliai leidos,
Ant plikos galvos.
Tu stovėjai nuogas,
Kupinas drąsos.*

*Džiaugsmo buvo pilna
Mano akyse.
Mažas besmegeni,
Myliu aš tave!*

Širdutė

*Kai rytas ateina
Ir šildo namus,
Širdelė mažutė
Krebždena jausmus.*

*Mums įteikia puokštę,
Laukinių gėlių
Ir šūkteli,
Tūkstantį kartų myliu!*

*Kuomet atsibosta
Ramybė, tyla,
Mažutė širdelė
Nebūna viena.*

*Ji sako mylėti
Ir būt mylimam.
Ir atneša laimę
Kiekvieno namam!*

Angelė JONAITYTĖ (10 klasė)

Drąsuolių paieškos

*Gurkšnoja mano žolę
Mano gyvulus.
Kojūgalyje
Ant akmeninės ienos.
Ar rasis kur
Galingas pagalys?
Išgins tą žvėrį
Užu amžių sienos.*

***

*Neišmatuojamas gerumas
Po mano kojom atsirado –
Neatvežtinis kilimėlis:
Išaustas namuose.
Jo raštai – ne auksinės gėlės,
O pilkai žalsvos gyvatėlės,
Apvijo kojas ir mane.
Uždėjo paprastą karūną:
Kartonas pilkas su kuorais.
Tai dovana iš Amžių rūmo
Su sielą draskančiais kerais.
Nešiosiu ją lig savo galo,
Paskui nuimsiu nuo galvos,
Užvošiu ją ant ievos krūmo
Ir būsiu paukštis su sparnais.*

*Plasnosiu pagal krosnį seną,
Norėdamas visam nurimt.
Ten mano protėviai gyvena.
Tą turim amžinai atmint.*

***

*Baltas badas nutįso
Ant apsvaigusio lango
Nuo svajonių ilgesio,
Bergždžio rožių lietaus.
Šaukčiau aš: a-ū-ūūūūū...,
Bijodama mirti nevalgius.
Patylėsiu su sodais
Ir palangių žiogais.
Neatrodė tai vargas,
Neatrodė – palaima.
Išskaičiuota būtis,
Apkabinta lemtis.
Pasirinksiu iš reikalo
Pasikartojantį vaidmenį
Ir sustingsiu naktį
Kaip balta pilnatis.*

***

*Neišlepkite, žmonės,
Nuo gėdingo godumo.
Sidabrinė tamsa
Vėl užkloja kelius.
Auksas žiba ant rankų, –
Akyse tuštuma.
Širdį džiaugsmas aplanko.
Dar stipriau nei patrankos
Verčia žemėn tylą.*

***

*Atvėriau rūbų spintą.
Pilna – suknelės krito.
Nevilkėsiu jomis
Nuo nakties iki ryto.
Būsiu nuoga, –
Atvira lig koftumo
Ir tyra – erzinančiai tyra
Be privalomo rūbo
Iš vieniemio rūmo.
Nepatinku – nusigręžkit į sieną.
Vulgaru – pakelkit galvą į lubas.
Puošnu: susiderinkit su manimi –
Mano unikaliuotu rūbu.
Ir būsit didžiai pasipuošę!*

***

*Minioj ieškojai ne manęs.
Ne tau skirta buvau.
Ne tokios kojos.
Akys ne tokios spalvos.
Rankos ne trokštamų matavimų.
Kodėl tas mano turinys
Įklimpo ne į tavo formų klaną?
Mane giliai užgavo ir prigavo.
Kai nieko dar nebuvo, –
Metus laukai skaičiavo,
Žadėjo iš labai aukštai:
Aš amžiams būsiu tiktai tavo.*

***

*Meilė mano subėgo į sūkurius.
Baltos ramunės galvą apsivijo,
Įnyko skaičiuoti*

*Jausmais giliais ne kartą apsirijusius,
Gūdžioje pakrūmėje
Paliktus liūdėti nuogalius.
Kitokie sūkuriams neįdomūs, –
Jie neskaičiuoja ramunių lapelių.
Jie nebijo užšokti ant atsakymo „Nemyli“.
Nebijo atsidurti ant nemylimo kelių.
Jie patys yra Meilė.
Jiems nerūpi, ar kiti juos myli, –
Jie patys myli.*

***

*Nestatykit eilėraščių –
Juose neišgyvensit.
Jei neužgrius eilėraščiai
Ant jūsų, tai jūs užgriūsite
Ant eilėraščių.
Verčiau eilėraščius nupieškite.
Nepatiks – sudeginsite.
Taip išvengsite užgriuvimo
Ir įgriuvimo.
Gyvensite erdviai.
Turėsite erdviausią kosmosą:
Nė karto neapdainuotą.
Švarų – nė karto negarbingai
Iš savęs tikėtai ir netikėtai
Apsidariusį.*

Simona KAROSAITĖ (8 klasė)

Gimtinė

*Gimtinė nuostabi mana,
Taip noris ją apglėbt rankom,
Gyveno mano čia puiki šeima,
Ir aš turiu ją gerbt ir saugot.*

*Gimtine, tu tokia graži!
Lyg ant drobės nutapyta.
Čia gėrisi Tavim visi,
Nes tu juos džiugini kas rytą.*

*Gimtine, teisingiausia tu,
Menkiausio tu pasigailėsi.
Gimtine, mylimiausia mūs,
Mylėjom, mylim ir mylėsim.*

Kristina MARKAUSKAITĖ (8 klasė)

Lietuva

*Lietuva – mūsų gimtinė.
Lietuva – mūsų namai.
Mes gyvensim joje
Ir kovosim už ją,
Kad išliktų laisva
Mūs brangi Lietuva!
Lietuva – Nemuno vingis.
Lietuva – žalieji miškai.
Lietuva – Neringos juosta.
Gintaro lašas delne.*

Laura MATIUKAITĖ (5 klasė)

Žiema

*Žiema šalta žiema balta
Kaip sidabrinis kilimėlis
Žiema apkloja visą šalį
Visus miestus ir kaimelius
Žiema papuoš eglutę mažą
Ir medį sniegu užbarstys
Ir ledo varpą ji užgaus
Tik švelniai tyliai pasigirs*

*Ta muzika labai graži
Ji pasigirsta tiktai žiemą
Su ja ir plaukia visos snaigės
Tik tyliai ir labai gražiai
Meškutė guli tyliai miega
Zylutė beldžia su snapu
Varveklis prieš saulutę verkia
Kvėpuoja jis pavasario kvapu.*

Lietuva tėvynė

*Lietuva tai saulė
Lietuva tėvynė
Lietuva tai laisvė
Lietuva gimtinė*

*Lietuva tai meilė
Lietuva manoji
Lietuva tai laisvė
Lietuva gražioji*

*Lietuva tai tavo
Lietuva tai mano
Lietuva tai mūsų
Lietuva lietuvių*

Vytenis Matulevičius (11 klasė)

O, Lietuva!

*O, Lietuva!
Kiek daugel metų šimtų
Tau teko patirt kančių žiaurių,
Kad Tavo sūnūs didžiuotųs
Laisvės vardu.*

*Drebėjo nuo pagonies šunų pranašai,
Bandę žemę šią atimti kryžiuota ranka.
Tikėjos papirkit juos tuščiais pažadais,
Bet šie atsakė riedančia
Brunono galva.*

*O, Lietuva!
Kiek iškentėjus Tavoji kalba,
Kai priešai bandė sudarkyti ją,
Bet bočiai apgynė ją
Ir krauju, ir plunksna.*

*Kiek Tavo sūnų krito su rankoj ginklu
Norėdami išvyti tvarką tų,
Kuris užtemdė mūsų Tėvynę raudonu rūku.
O už tai gavo tik ašaras,
Raudas mamų.*

*O, Lietuva!
Kai aš išgirstu iš senolių lūpų,
Kiek vargo patyrei dėl būsimųjų sūnų,
Didžiutis Tavim visą amžių galiu!*

*Jei užklups Tave, Tėvyne, daugel bėdų,
Jei suklups šimtai milžinų, garbingiausių vadų,
Aš būsiu tas, kuris nesuklupo
Po tūkstančio metų kovų!*

Debora NENARTAVIČIŪTĖ (8 klasė)

Gimtinė

Gimiau ir užaugau čia, daug linksmy dienų prabėgo. Bet niekad nesusimąsčiau, kuo man ši Lietuva brangi? Gal kalba, kurios taip visi nenori mokytis? Ne, yra kažkas daugiau. Tik kas? Nors ir brangi man Lietuva, bet vargas, skurdas, barniai ir skandalai lyg juodas debesis užgožia Ją. Jau nemiela ir visi pažįstami priešais virtę. Valdžia su kiekvienu įsakymu vis slegia mus prie žemės, o žmonės tapo pikti ir burbantys. Kas belieka mums, jauniems, kai visi aplink riejas? Palikt Gimtinę ir išskleist sparnus į platųjį pasaulį. Ten svetimi kraštai vilioja turtais, saule bei kalnais... Ten bus gera mums, miela – nebegrįšiu Lietuvon. Bet pala, tai ko gi mes Tėvynę gynėme šitai, gyvybes dėl jos paaukojom? Kad po dvidešimt metų visi išsisklaidytume kaip paukščiai po margąjį pasaulį? Jau žinau, kuo brangi man Tėvynė, – vienybė! Neišvažiukim, patys kurkim ateitį šviesesnę! Tegul tiems, kurie toli, vėl užgimsta meilė Tėvynei! Te ilgesys jiems užgula krūtinę. Tegul sugrįžta! Kad visa Lietuva užtrauktų „Lietuva, Tėvynė mūsų“.

Viltė SAVICKAITĖ (8 klasė)

Tu manęs nepalikta!

*Lietuvėle mana,
Saulės spinduliai skaisčiai šviečia Tau.
Žvelgiant į Tave,
Širdis pradeda plakt dažniau.*

*Brangi Tėvyne, kodėl Tu tokia liūdna?
Gal todėl, kad rudenio paukščiai
Skrenda tolyn nuo Tavęs?
Nebijok aš Tave paguosiu, ašarą nušluostysiu.*

*Paukščiai sugrįš, o obelys
Tau vėl pradės šypsotis,
Baltais it sniegas žiedais,
Pavasario vėjyje dainuoti.*

*Kai ir vėl saulės spindulys nušvies Tau kelią,
Aš suprasiu, nusijuoksiu ir giliai širdyje žinosiu,
Kad pamiršai tą gilų skausmą, patirtą per žiemą.
Jauteisi vieniša,*

Bet Tu manęs nepalikta!

Jūra

Saulėlydis. Stoviu prieš galingą, iškilmingą ir beribę vandens platybę, plaukai plaikstosi į visas puses, jaučiuosi gležna ir menka prieš didžiąją galybę. Žiūriu į tolį, norisi kurti kažką tobulo, kažką panašaus į jūrą, tiesiog improvizuoti. Užsimerkus įsivaizduoju jūros gelmes, Jūratės ir Kastyčio gintaro pilį, tviskančiu auksiniu geltoniu. Saulė leidžiasi, įkvėpta romantikos pradėdu kurti. Jūros bangos ir vėjas įkvėpia mane šokiui, pakrantės smėlyje ošiant jūrai kuriu įvairiausius judesius,

šokinėju per bangas. Jūra įkvėpia mane laisvei veržlumui, tuo metu pamirštu visus rūpesčius, atsiduoju vidiniam džiaugsmui. Įkvėpanti jūra – didis stebuklas, dovanotas mums Dievo. JŪRA!

Deimantė STAKELYTĖ (5 klasė)

Medininkų pilis

*Karžygiai kitų tautų
Gudų, slavų ir totorių
Mindė žemę iš rytų
Pilį Medininkų.*

*Mūsų kunigaikščiai gynė
Ją su didele drąsa.
Nors sugriuvo sienos,
Atrėmė ji karus,
Priešų puolimus.*

*Daugel metų ji stovėjo
Palikta ir apleista,
Nes sovietams nerūpėjo
Amžių jos garbė sena.*

*Šiandien sienos vėl į viršų
Kyla išdidžiai,
Bokštas didis dangų remia –
Simbolis stiprios tautos.*

Žiema žiemužė

*Žiema žiemužėle,
Balta tu ir graži*

*Parėdžiusi laukus
Baltu apsiaustėliu.*

*Medžiai apsilikę
Baltuoju paltuku,
Išbėgsiu aš į kiemą
Pabraidyt sniegeliu.*

*Nors kanda šaltis nosį,
Bet man vis tiek smagu.
Aš pastatysiu senį
Ir bus labai smagu.*

*Žiemą gera ir smagu,
Geri gauna dovanų –
Kas saldinių, kas lėlių,
Kas spalvotų kamuolių.*

Agnė STATULEVIČIŪTĖ (8 klasė)

Ji

*Mano mylimas, gimtasis kraštas
Tai Lietuva...
Graži šalėlė, kartais skriaudžiama
Bet ar šito Ji verta?*

*Kovojom mes
O Ji laikėsi tvirtai
Tiek priešui siaučiant,
Tiek vėjams gaudžiant
Ir nukentėjo Ji,
Siaubingai Jai skaudėjo...
Bet su didžia jėga
Mes priešus nugalėjom*

*Ir stovi šiandieną,
Lyg mūras Ji tvirta
O mes visi už Ją
Ir Ji už mus viena*

Džiugas ŠIRVYS (8 klasė)

Protėviams

*Tavo šaknys, Lietuva, gilios
Ir tavo kapuos miega didvyriai,
Nuo baltų laikų mylim šį kraštą,
Tik patriotų, gaila... Čia mąžta...*

*Nuo aplinkinių genčių gynės didvyriai,
Saugojo pievas, miškus ir kalvas.
Ir daugelio galvos čia krito,
Bet laisvę pamilti pavyko.*

*Čia priespauda laikė, nė vienus metus
Tačiau laisvės troškimas prikėlė visus.
Troškimas gyventi paėmė viršų
Ir priespaudos pančiai nukrito.*

*Didžiuojuos Protėvių žygiais
Ir Jų meile šiam mažam kraštui.
Jų ryžtas, drąsa ir viltis
Atgaivina tikėjimo, Lietuva šaknis.*

*Dėkoju Jiems už padėtas galvas,
Dėkoju Jiems už gimtą kalbą,
Ir tik dėl Jų laisvėj gimiau,
Tik dėl Jų laisvėj ir mirsiu.*

Augustina RAČKOVSKYTĖ (7 klasė)

Saulėgraža

*Be saulės ji kaip be stiebelio,
Pasitiki tiktai mama.
Kai naktį pučia šaltas vėjas
Nuleidžia galvą verkdama.
Nuleidžia, nes nėra jos motinos – šviesos.*

*Jai labai liūdna šaltą žiemos dieną,
Nes nesimato su mama.
Tas piktas, baltas sniegas
Neleidžia jai pajusti meilės iš mamos.*

*Bet nėra tikslo pykt ant balto sniego,
Nes ją vis vien mylės mama.*

SUAUGUSIŲ KŪRYBA

Albertas ANTANAVIČIUS

Atsisveikinant

*Laimė, – sūnau, toks mįslingas dalykas,
Kad kartais suprasti sunku,
Kaip ir kodėl žmonės gali laimingai
Gyventi drauge su vargu;
Laimė – padėti Tėvynei,
Kai uja ją niekšų gauja;
Laimė Tėvynę mylėti ir ginti –
ARBA numirti už ją!*

*Mūsų meilė Tėvynei, vaike,
Su mūsų mirtim nesibaigia!
Tarsi maldą kas rytą kartok:
Neparduok – neišduok – nepasiduok!*

*Ak! patikėk – dar nesibaigė laimė,
Laimė dar šėls ir kvatos!
Ak! patikėk – dar nesibaigė laimė
Ir nesibaigs niekadoms!*

*Ak! patikėk – dar nesibaigė laimė,
Laimė dar šėls ir kvatos!
Ak! patikėk – ji tikrai bus žavi,
Kai kryštausim mes LAISVI!*

*Blogis, sūnau, toks prakeiktas dalykas,
Kad visad suprasti sunku, –
Kaip prašalaitis ar tariamas draugas
Per naktį pavirsta vilku.*

*Blogio, sūnau, nesigąsdink –
Medžiok ir laimėk – už du,*

*Kol jo raudonas it piktžaidė kailis
Išbluks ant muziejaus grindų.*

*Mūsų meilė gerumui, vaike,
Su TUO niekadės nesibaigia!
Tarsi maldą kas naktį kartok:
Neparduok – neišduok – nepasiduok!*

*Ak! patikėk, – kad ir koks būna blogis –
Kruvinas, ilgas, nuožmus!
Ak! patikėk, – kad ir koks būna blogis,
Galiausiai pralaimi prieš mus!*

*Ak! patikėk, – kad ir koks blogas blogis,
Pergalę švėsime mes!
Ak! patikėk – ji tikrai bus žavi
Ir krykštausim mes laisvi!*

-----
*Mūsų meilė Tėvynei, vaike,
Su mūsų mirtim nesibaigia!
Tarsi maldą kas dieną kartok:
Neparduok – neišduok – nepasiduok!*

*Ak! patikėk – bus dar didelė šventė,
Šventė dar šėls ir kvatos!
Ak! patikėk – bus dar didelė šventė
Ir nesibaigs niekadės!*

*Ak! patikėk – bus dar didelė šventė,
Šventė dar šėls ir kvatos!
Ir mes grįšim laisvi iš niūrios praeities
VISI, – tik turėkim vilties - - -*

-----
*Tarsi maldą – kas rytą, kas rytą - - -
Tarsi maldą – kas naktį, kas naktį - - -*

*Tarsi maldą – kas dieną, kas dieną kartok –
NEPASIDUOK!*

Iš ciklo: „**Pokario miestelio gimnazistai**“:

I.

*Gražiausi mūsų vakarai,
Gražiausios mūsų dienos
Išėjo į miškus tyrai –
Arčiau tiesos ir Dievo;*

*Tylom išėjo – be kalbų –
Nuo lauko, nuo atolo,
Žaliu keliu, taku, traku,
Iš gryčių, pirklių ir trobų,
Ir net mokyklos suolo.*

*Pokario miestelių gimnazistai, –
Nusibraukę nuo veido svetimo melo grimą
Į dar baltas rankas vietoj lengvo plunksnakočio ima
Sunkų šautuvą – sunkų, bet savo likimą.
(Sunkų šautuvą tarsi likimą).*

*Pačių gražiausių savo vakarų
Mes negailėjom dėl tavęs, Tėvyne;
Mes nepavargdavom – nei per audras, nei tarp audrų –
Tave globoję, saugoję ir gynę.*

*Pačių gražiausių savo vakarų
Nebegalėjo be tavęs, Tėvyne, niekad būti:
Tesaugo jie tave nuo pokarių, karų ir pragarų –
Nuo plėšiančių žaizdą,
    nuo draskančių širdį,
    nuo žudančių būtį.*

II.

*Nutolo mūsų vakarai,
It pats blogiausias sapnas tie vakarai nutolo;
Tie vakarai – mus etapavę tarsi pjautuvu į sibirus labai
mielai;
Tie vakarai – mus tarsi kūju guldę ant šalto grindinio –
tie vakarai
Tiesiog iš mokyklos suolo!*

*Pokario miestelių gimnazistai,
Nusispjovę į juodą vežimą, raudoną režimą,
Į dar baltas rankas vietoj knygos kaip iššūkį ima
Sunkų šautuvą – sunkų, bet savo likimą.
(Sunkų šautuvą tarsi likimą).*

III. Kalniškė (1945 05 16)

*Pro Kalniškės miško eglę
Sužeistas mėnuo plaukia,
Šautuvu tarsi irklu
Stumiasi į palaukę;
Iš Kalniškės miško beržo
Sula jau seniai nebėga,
O jei kada nors ir kapsi –
Parako nuosėdos lieka;
Kalniškės miško pavėsy
Jau gegužy parausta bruknės
Ir moterys vaikšto tarp kraujo lašų
Juodom – pakavonių – sukniom;
It Kalniškės miško pušys –
Tos moterys – liūdnos ir gražios,
Į savo Tėvynę kaip seserys dvynės
Iš akių ir likimo panašios.*

*Dėl Kalniškės miško kalvų,
Dėl dangaus arba žemės pėdos
Negailėkim širdžių ir galvų
Nei vakar, nei... visados;
Dėl Kalniškės miško kalvų,
Dėl dangaus arba žemės pėdos,
Dėl Tėviškės pasakų grožio,
Dėl ištarto motinos žodžio,
Dėl žydinčios tėvo lazdos –
Negailėkim savęs niekadoms!*

*Nuo Kalniškės miško medžių
Atsimušę šūvių (ir kraujo) aidu
Grįžta į mūsų atmintį
Daug laisvės vardų ir veidų;
Ir klausia: ar Kalniškės medžiuos
Medienos daugiau – ar švino?
Neklauskite – net ir pats Viešpats
Šito, deja, nežino - - -*

IV. Vanagai

(A.Ramanauskui-Vanagai)

*Paukščio vardas, paukščio žvilgsnis
Pasikloja žemėj guolį - - -
Ar, Tėvyne, atpažinsi
Savo paukštį – miško brolių?*

*Ar, Tėvyne, atpažinsi, –
Kas, sugniaužęs smėlio saują,
Netgi paskutinį žingsnį
Žengia visuomet į saulę?*

*Ar, Tėvyne, atpažinsi
Tą, kurį bekrąštis laikas*

*Vien už meilę Tau teriojo
Tai po tundras, tai po taigas?*

*Vargšai budeliai nė nenumanė,
Kad iš prigimties laisvų širdžių
Nepajėgs ištremt – pristigs vagonų,
Bėgių, anglių, garvežių;*

*Jie – bepročiai – niekaip nesuprato, –
Kas per burtai, užkeikimai, apžavai, –
Kad sušaudyti Tėvynės meilės
Niekaip neįstengia,*

*neįstengia jokie šautuvai.
Paukščio vardas, paukščio žvilgsnis
Sminga it kulka į tolį - - -
Ar, Tėvyne, atpažinsi
Savo paukštį – miško brolių?*

*Ar, Tėvyne, atpažinsi,
Kas ant turgaus aikštės gruodo
Vienmarškinis naktį guli
Ir lyg žiūri sielvartingai
Į iškruvintą mėnulį?*

*Ar, Tėvyne, atpažinsi,
Kas ČIA kniubso surakintas?
Kas TEN bilda ešelonais
Į nežinomybės intas?*

*Ar, Tėvyne, atpažinsi
Paukščio vardą, paukščio žvilgsnį,
Jo gebėjimą pasaulį
Ar bent kelių pasirinkt?*

*Ar, Tėvyne, atpažinsi
Paukščio vardą, paukščio žvilgsnį,
Jo tikėjimą ir žingsnį
Tavo laisvės link - - -*

V. Pokario orkestrai

*Vėl grieš armonika gegužį –
Bus daug, bus daug dainų naujų,
Tik Dainavos dainingos pušys
Nepadainuos tau niekad jų;*

*Vėl kaimo smuikas suoks birželį –
Šiek tiek liūdniau nei kitados,
Tik ar girdėsi jį, vaikelį,
Iš bunkerio duobės juodos;*

*Lyg pečialinda guos klarnetas –
Kažkur toli, labai toli, –
Bet grožiui bus per maža vietos
Drėgnam rugpjūčio bunkery.*

*It senas varnas kosčios būgnas –
Be džiaugsmo, ritmo – padrikai:
Taip panašiai rugsėjo ūkanas
Sušaudo svetimi žiogai - - -*

-----
*Orkestras tyliai išsiskirstys
Po dainai ramesnes šalis –
Ar šildys partizanų širdis
Be jo rudens pavakarys?*

*Degs žvakė be liepsnos ir vaško –
Bus sielvartinga ir skaudu,
Kad durtuvais bepročiai drasko*

Ir paukščių, ir žmonių lizdus - - -

-----
*Na, o kai dainos suvisam nutyla,
Kai ir už lango, ir širdy – žiema,
Per naktį motina pražyla,
Tave, sūnau, apverkdama.*

*Šerkšnija obelys ant vėjo –
Kaip motinos – baltai baltai,
Bet ne tik jų, – nė debesėlio
Tu negirdi ir nematai - - -*

VI. Tėviškės vėjas

*Vėjau, pūsk nuo kalvų,
Belsk senas langines –
Namuose nēr tėvų,
Namuose nēr manęs;*

*Jie – toli išvežti –
Pasiklydo laike;
Brolis, aš ir kiti
Šeimynykščiai – miške.*

*Vėjau, pūsk ir pustyk
Gruodžio naktį už du –
Stribo šuo neužtikis
Partizano pėdų;*

*Gal gegužis spėriau
Negu pernai ateis;
Gal kažkam bus geriau,
Gal kažkas pasikeis - - -
Mano Tėviškės vėjas*

*Vos pamoja sparnu
Ir aš juo prisidengęs
Drąsiai mūšinėiu;
Mano Tėviškės vėjas
Lino palaidine
Nuo nelaimės užstoja
Kaip skydas mane.*

*Vėjau, liepos seniai,
Jau seniai be žiedų.
Virš galvų kaip skėriai
Suka kulkos ratu;*

*Palinkėk, vėjau, dar
Bent truputį sėkmės –
Jos abiems mums nekart
Prieš užgęstant reikės.*

*Vėjau, šėlk, kiek gali,
Plėšyk medžių lapus –
Greitai mano šaly
Priešo kojos nebus;*

*Na, o man, jeigu ką –
Tik, meldžiu, nenuvilks, –
Vėjau, savo ranka
Kaiburėlį supilk - - -*

*Mano Tėviškės vėjas
Man padės visada,
Na, o jeigu nespės jis, –
Dar yra granata - - -*

Asta BAGDŽIŪNAITĖ

Žemuoginiai ledai

*Trūkinėjanti balso gija
nusivėrusios balsės nuo smilgos
„ma-ma gir-dit?“ užlūžta
jau ne
a-a i-i? sūnau, nenutilk gi
mama ten jūs? žinojot čionai
rūkas mėlynas
lomos šlapiuoja
čia lig skausmo per ryškūs drugiai
ir plėšresnės už neviltį kuojos*

*žemuoginiai ledai per saldu
smilgos debesį būna šukuoja
mama žinot čionai po nakties
lovoj prakaitas
kūnas garuoja*

*lino patalą būna paties
mano moteris likus Pakruojy
ir išlygins man kelnes juodas
ir ant veido raukšles
mylimoji*

*būna šviesūs sapnai – kaip anas
būna slogūs – atrodo užtems
nors namai sklidini ugnies
o akys burna – vandens*

*priebalsės sprūsta ghrrr
motina ką darai
mano kaušą po vandeniu*

*spaudi šitaip giliai
stipri it kumelė tu
matau jau beveik šviesa
bet vienas nenoriu ten
vienam ten sunkiau nei čia*

*todėl tik pažadink tėtį
kaip sakai? negali žadėti?
jis ir taip per mažai mus matė
jis vis pustė dalges prie klėties
aš užaugau jo nelytėtas*

*o paskui taip staiga iš niekur
baltos gėlės vaškinis veidas
ir tada aš glaudžiau jį
„tėve“
per vėlai bet tada tik leidau*

*tu manei visada – aš kaltas
apkurtai mano vieno žodžiams
nė akimirksnį neatleidai
išdidi ir ledinė rodeis*

*palei namą kelius užbraukus
tu liepei man bėgte link šlaito
aš kritau
ne – skridau
bet tvojaus
nenorėjau daugiau pareiti*

*– patraukit jį nuo ragelio
paskui jį jau eilė kiek matom
liniją užima tyli
verkia sau į chalata
marš atgal į palatą*

*ir paduokit ledus nuo stalo
žemuoginius? taip tuos kur sako
kad jam visad primena mamą*

Batai

*Keičia kits kitą metų laikai
nieks neskubina jų ir nelaiko
pats vietoves visokias lankai
vargiai spėsi sugrįžt kur reikia*

*tik tiesa pamiršai kur reikia
negirdi kad vidun vadintų
nepriims nieks namo per speigą
nes namai tapo tau užginta*

*stok vis tiek nebėra kur duotis
įjunkai pernelyg į kelią
aplinka jau seniai vienoda
tik laukai tai siūroj tai įšalę
nebe kraujas pulsuoja po oda
tik žemėlapis
bet ir tas nebedaug terodo*

*vaikystėj nugirdai
rūgščios būrėjos žodžių*

*– kelias tik tiek jam duota
ir sunkiai turėtų klotis
vaikas augs į kraštus
besotis
nestebėtas lengvės qstis
nyks gerklės gily rūgštpienis
į skrandžio bedugnę pūkštelės
gurkt*

šitie žodžiai pildėsi
pylėsi jam ant galvos
nesuskaičiuojamom myliomis
nebeliko batų poros neiširusios

o būrėja skambėjo galvoj
nenustojo net nuovargiui lipdant akis
net sapnui užžarstant nutylimus

– nelips prie jo ūkio darbai
neduš lygiom malkom uosis
į nirtų laumžirgį ims panašėt arklys
neklausys ir nears putosis
ne tau vadelės
dar užauk varvanosi
tėvas išplėš iš rankų
motė kaimo moterims guosis

nedarnūs gyvenimo velenai
suksies suksies
bet paskui kada nors sustosi

sugrįši
įžengus prieklėtin
tik dulkių debesys saulėkaitoj sūpuosis
būrėjos nebėra
(mama ji tapo
nenorėjus būt mama)
dabar tu laisvas jau
dabar jau duš į lygias malkas uosis
ir kelias liks toli užpakaly
o batai – kaip dar niekada – ilgai nešiosis

Išsukom

*Niekad neskaičiau G G Markeso
groteskas man buvo svetimas*

*o širdis tėvo buvo silpna
plastėjo vos pūstelint jauduliui
sunėręs rankas ir dienas
ant ranktūrių sunkiai nusvėręs
supamojoj kėdėj*

*vaikai sukom išsukom tėvą
supom užsupom*

*ką jūs darot
motina įpuolė šluostydamosi prijuostėn delnus
malė mėsa*

*nebeliko nūnai
kam valgyt
vaikai mėgom tik tai kas liesa*

Vaikų namai

*Atsimenu aš didelius namus
langai į pietryčius
ir žaibas trioletais
nuguldavo į juodraščių lapus
kurių daugiau nė karto nežiūrėta*

*atsimenu aš ilgesio namus
vaikai nubrozdinti
nors laukas verda mėtom
rašyt nerašėm niekad jau daugiau
namų nebuvo tiktai raidės lėtos*

*neatmenu aš tų tikrų namų
tik savo žodžiuose įšalusį siužetą
vardai veikėjų išgalvoti juk
ne tiems namams buvau aš pažadėta*

Linai

*Tu laužai rankas
lauži duonos riekės
prieš žemėpatį tyliai burnoji
dirbta tiek kad sūru o vėl gauta nekas
užžėlus vaga nelaboji*

*lauki derliaus
o piktžolės renčia
labirintus ant lauko siūraus
ir pakiltum su gervėm į pietus
bet dukružė linų nenuraus*

*daliniesi vėl duona prie stalo
ryto metą dar peiliu raikai
pavargai
kiek meldei – nesutemo
nes žemėpatis sako – maža
siunčia sausrą ir piktžoles saugo
ir linų vėlei gauni vos vos*

*jau nenori dar metais pasenti
marškinių nori tų – pabaigos
bet dabar tu dar jų nenuausi –
tuštumos dar nebus ištaigios*

Jūratė BERNOTIENĖ

Ar tikrai?

*Bakst bakst snapu į grindinį.
Kur maistas? Nesimato.
„Kodėl gyvenimas toks blogas?“ –
Mes kartais priekaištaujam.*

*O kaip matyt tolyn nekylant?
Pavojų daug ant žemės.
Tampu besparnis, raišas, aklas
Ar bent jau trumparegis.*

*Tik paukščio pavadinimas.
Sunku tai pripažinti,
Kodėl gan netikėtai
Ir mums taip pat nutinka.*

*Pakelt širdies akis į Jėzų –
To pakanka,
Kad Jis sparnus suteiktų,
Išgydytų iš karto.*

*Ar tikrai padėtis vargana be tikėjimo?
Ar tikrai Jėzus taip stebuklingai išgydo?
Išbandyk – Jis nemoka apvilti.*

Karolina BIEKŠAITĖ

Šv. Juozapo garbei

*Šventas Juozapai – taurusis,
Marijos ir Jėzaus globėjau brangus,*

*Lenkiasi Tau
Šioj žemėj žmogus ramus.*

*Nelaimės mus seka,
Gyvenam varguos,
Pažvelk iš aukštybių,
Palengvink skausmuos.*

*Palaimintas Tėve,
Žmonių paprastų.
Išmelsk mums iš Aukščiausiojo
Šviesesnių dienų.*

*Tu Jėzų glaudei
Prie savosios širdies.
Tad paguoski ir mus,
Neatimki vilties.*

*Pasaulio žmonijos
Globėjas esi.
Mes nuoširdžiai prašom
Krikščionys visi.*

*Švenčiausiojo Juozapo
jaunimui šviesos,
Kad jie nepaliktų
Brangios Lietuvos.*

*Kad pavyzdžiu būt jiems
Šventoji šeima.
Kilni dorumu
Ir meile tyra.*

*Kad augtų vaikai,
Būt taikingi laikai.*

*O siekiais kilniais jų
Skambėtų skliautai.*

Aš gyvenu

*Kol širdy šilumą jaučiu,
Vilties ugnelę dar pučiu,
Kol dar akis šviesi, mintis gili,
Noris sušukt: aš gyvenu!
Turiu savo didžius turtus:
Tai skausmą, džiaugsmą ir vargus,
Lietuvos klonius ir miškus,
Dangaus žydrynę – vyturius.
Turiu saulėlydžius –
Jų pumpurus perlus,
Auštančio ryto rasą –
Deimantus brangius.
Pakilkit čia, ateikit čia!
Padovanosiu Jums visus!
Aš tarsi pasakoj gražioj,
Tėvynėj savo žemėj Lietuvoj,
Virš ežerų žydrių akių
Noriu pakilt šilko rūku.
Matyt save giliam dugne
Tarsi kitam dangaus skliaute.
Tik paukščių ten skambių nėra.
Ten tik žuvelių sidabrinių tamsuma.
Jos tylios, gražios tarp lelijų baltų žiedų
Tarsi vaivorykštės mažytės ant bangų.
Tiktai nakčia, kai sapnuos ilsisi diena,
Kai dar giliai miega aušra,
Žuvelė, tarsi įtempta styga,
Pašokdama sujudina
Sidabro vandenį slapčia,
Ir girdisi tada, kaip nuplaukia banga,
Kaip žemė kuždasi su ja.*

Neišvažiuok!

*Čia žemės lopinėlis mielas.
Visam pasauly tau tik vienas.
Lauks gintarų nusėti Baltijos krantai.
Lauks gandrų klekete tušti namai.*

*Kažkur toli už vandenų,
Gal prie Japonijos salų,
Nerasim laimės Aitvarų,
Nes jų nėra tarp svetimų!*

*Nes lietuvių širdžiai brangios
Visam pasauly nėra tokios.
Tave kankins ten ilgesys,
Kol tavo akys Šventą Ją išvys!
Tad nevažiuok ir nesikankink!*

Būti kartu

(skiriama Pilaitės dienos centro „Diemedis“
vadovei Irutei Orvidienei)

*Praturtinti dienas prie skambančios dainos
Mus pakviečia vadovė – mūsų Irutė.
Kai saulė ant ribos, į priešpietę dienos,
Mums džiuogu čia su Ja kartu pabūti.*

*Tiktai dainoj nėra niekšybių, melo,
Tiktai dainoj nėra jokios klastos,
Todėl dainuoti mes mylime be galo.
Dainos mums jokie žemės turtai neatstos.*

*Širdimi išniūniuoti žodžiai – neišdyla,
Nesunaikins jų metai nei laikai,*

*Dainuojant mums jausmai atgyja, – nuotaika pakyla...
Todėl dainuokime kartu, ar džiaugsmi ar vargai!*

*Dainuodami sutikim auštant rytą,
Sutikime pavasarį su grįžtančiais gandrais,
Jei kartais ašara netyčia Tau – nurieda
Vis tiek dainuokime visi kartu linksmai!*

*Mes čia, viena šeima – siela...
Lyg vystančios ramunės pievų gražume...
Su Irute – linksmam būry...
Tarsi bitutės kruopščios, – kvapiam avily...*

Aleksandras BUBNYS

Paminklas

*Pigios atrakcijos liaudžiai
Nenustoja stebinti,
Drebinti miesto branduolį ir
Membraną skuba
Šokėjai, klounai ir cirko artistai.*

*Kur negėstančios šviesos ir
Girtuoklių įrodinėjamos tiesos
Vidurnaktį susikerta vienoje tiesėje,
Kur sijonai kelių nesiekia,
O krūtinės atviros ir iš tolo šviečia.*

*Kur kas dieną atrandi save, kitus ir šį
nuostabų miestą,
Kur gimsta svajonės, jos kelia sparnus ir
dangų pasiekia,
Kur žlunga viltis, kur gresia skurdas, pavojai, mirtis
Ir nežinai, kada valandą paskutinę paskirs tau lemtis...*

*Kur juokas ir ašaros, diena ir naktis keičia vienas kitą
taip greitai, kaip šauna į galvą mintis
Kur pasakų pilys, princesės ir princai
gyvena šalia valkatų, girtuoklių ir skurdžių,
Kur žvilga auksu parduotuvių vitrinos,
o už lango našlaitis čiulpia žievę citrinos.*

*Kur pikčiausi šunys už vartų ardosi,
o ant palangės katinas ramiai sau vartosi
Kur einant ryte išvysti angelo šypseną,
o bemiegę naktį vizijoje pamatai piktdžiugišką
velnio akių blyksnį.*

*Kur dingsta sąžinė, moralė ir ramybė,
o atsiranda melas, klasta ir pavydas...
Senovės romėnai sakydavo: su skydu arba ant skydo
grįši iš mūšio.
Kad ir kas atsitiktų, žinau, nepalūšiu,
Atvykau čia, miestas pavogė mano sielą, kūną, mintis,
Čia esu aš, čia – nustos plakti manoji širdis.*

Ingrida ČEPATIENĖ

Kūčios

*Padenkime baltutį Kūčių stalą
Ir pasidžiaukime, kad buvome kartu,
Kai buvo bloga, buvo gera,
Kad tai dalinomės perpus...*

*Pažvelkim į žvaigždėtą burtų naktį, –
Šiandien nebėr ribų tarp mirusių – gyvų...
Pagerbkime visus kaip galim,
Nusiųskim jiems taurių jausmų...*

*Įeikim amžių sandūron laimingi,
Su meile, ramia sąžine širdy,
Linkėkim viens kitam išlikti
Doru, geru ir gailestingu Žmogumi...*

Viltis

*Viltis – gyventi,
Viltis – mylėti,
Viltis – suprasti,
Mažiau kentėti...*

*Viltis nesenti,
Viltis nemirti, –
Kasdien nešiojam
Štai tokią viltį...*

Ko bėgi nuo manęs?

*Palauk, sustok, mamyte,
Kur bėgi nuo manęs,
Tiesiu aš į tave juk
Mažąsias rankeles...*

*Ar pavedžiau tave,
Ar mūs šalis kalta?
Ko bėgi nuo manęs –
Aš negaliu suprast...*

*Nereik man pinigų,
Nereikia dovanų,
Tenoriu aš tikėti,
Kad dar tave turiu...*

*Aš taip tave myliu,
Tik man labai skaudu,
Kad bėgi nuo manęs,
O aš viena kenčiu...*

*Tau noriu pasiguosti,
Parodyt, ką kuriu,
Ir širdį tau atverti
Su glėbiu paslapčių...*

*Bijau, kad nepažinsim
Vėliau viena kitos.
Ką galim išgyventi –
Albumai neatstos...*

Mūza

*Įsiveržei lyg vėjo gūsis
Ir uždarei paskui save duris...
Mes likom vienos dvi draugužės
Kūrybos užsidarę sūkury...*

*Lig šiol nebuvo tokio laiko,
Kad taip ilgai viešėtum tu.
O mūza, mano miela mūza,
Pagirt tave labai turiu...*

*Palauk, brangi, dar neišeiki,
Pabūk kartu, jei tik gali,
Dar grožį kurti man padėki,
Dar lik, prašau, su manimi....*

Rasa DYKINAITĖ

*Kodėl nustojau aš Tave ieškoti?
Gal įtikėjau, kad tiesiog TOKIO nėra?
Žvėries meilaus, nemokančio išduoti,
Be proto mylinčio ir tikinčio savąja PANTERA...*

*O gal, kvailė, nepažinau??? Ir išvijau,
Sutriuškinau, sunaikinau TAVE???*
O ne...
Nes Tu – STIPRYBĖ, Tu – Valdovas
Ir jei esi kažkur,
TU pats surask mane!

*Surask panterą, vilko akimis, sudužusia širdim ir alkana
dvasia*
Galbūt mums VISKAS ir pavyks...
O gal tiesiog TAVĖS NĖRA????

Julija LAŠINSKAITĖ

Jo ežerai

Jo ašarotos akys – meldais apsitraukę ežerai
Ir tylios burės slenka sunkiai, bet ramiai
Nuošia nendrėmis neskęstanti malda
Ir vėl tylą –
Jo ašara tyra

sfinksui

*jei galėčiau
sudėčiau į bokštą
mintis ir jausmus
piramidėmis
sustatėčiau
ant degančio
dykumų smėlio
vienišam sfinksui
savo plytinę širdį
paskirčiau
kad sutrupėtų
ir dulkėm išbirtų
sausra mirtinai
išdžiovintų*

Moderato

*Natomis – ne dienomis – skaičiuoju laiką
ir lyg smuiko strykas glotnūs liejas metai
O melodijos nestingsta mano stygose,
lekia vėjais – tylios, garsios
moderato*

*Šiltą vakarą gaidom aš apkabinęs,
griežia mūzos ilgesingai lyg cikados
O nakties tamsa nebyliai prašo:
dar pagrokit – tyliai, garsiai...
moderato*

*Dieviškiems garsams beglostant širdį,
amžinos melodijos aplieja kūną...*

*Nuo klavišų – į auksinį dangų lyg plaštakės
skrieja vėjais – tylios, garsios...
moderato*

apie sparnus

*liūtyje nebyliai
suskleidęs sparnus
užmigo paukštis
o aš
po tavo delnu
tyliai suplasnojau*

pavasaris

*taip stipriai, kad
prakiūra užtvankos
taip stipriai, kad
suskeldėja ledai*

*ir išas šįkart man
tvirtai po kojom
laikos*

*ir bėgu
taip lengvai
lengvai
lengvai*

Oneta LUNSKAJA

Maironiui

*Dubysos kloniai,
Alpių ežerai,
Pakėlė link dausų –
Žvaigždėm pakvipo.*

*Ar liksim čia?
Ar lauksim kito ryto?
Sustoji, rankom
Ištiestom apsidairai,
Meluoti sau neprivalai –
Kita spalva Būtis
Širdy nušvito.
Stovėjai – neapsipratai.
Atsikvošėjęs supratai –
Nelauksim kito ryto –
Dubysos kloniai
Medumi pakvipo.*

Gimtosios žemės skonis

*Metaforų vėjai
Suglostė man plaukus.
Hiperbolių audros
Pašiaušė aukštai.
Rankas atraitojęs,
Vartus atsikelsi:
Ten žemė klostuota –
Balti ajerai.
Duonelė pašauta
Aruodais alsuoja.
Gardi ir be cukraus, –
Rūgšti vakarais,
Saldžioji bedalių
Skalsioji paguoda,
Karti abejingais
Turtuolių veidais.*

Sienas dievas iš molio pasiklydo kely

*Ši rytą varpas neskambėjo.
Jį aptemdė ūkanota naktis.
Jį užpūtė audros,
Nesaistomos vėjo.
Jį uždrėbė sniegas –
Tamsos virpulis.
Vėl sudėjęs rankas
Senas dievas iš molio.
Pasiklydo kely
Padalintam į du.
Iš kairės vėl Rytai
Ir nežydintys sodai.
Dešinėj vien kapai –
Ir rūsti netektis.
Atsigrėžčiau ir aš, –
Gaudžiant varpo
Ieškočiau,
Nestovėčiau aš vėl
Drebulių svaiguly,
Jei nebūtų tavęs
Ten, kur augi,
Ar stovi?
Tai nebūtų manęs
Tavo žemės širdy.*

Takelis, susirangęs į žaltį

*Vėl žalias takelis,
Susirangęs į žaltį
Ant didelio kelio, –
Kasryt praeini.
Juo rangosi vėlės*

*Kaip greitasis lėktuvas,
Jų pasivyt
Net mintim negali.
Pasisiūki iš kelio
Kelionėm drabužį.
Ištiesinki žaltį
Lig išminčiaus lazdos.
Apsisuk tris kartus
Ir parodyk liežuvį.
Žodžiai gims ant liežuvio
Iš tikrosios tiesos.
Ir nueisi kaip sapnas,
Amžinybę sulopęs
Iš žingsnių tiesių
Ir klaustukų laibų.
Aš beržas, tu beržas, –
Didžiulis jaustukas,
Ratilais išmatuotas
Ant šventų akmenų.*

Alcheminis supratimas Pelenų rytą

*Nemalonins manęs
Gilūs žodžių verpetai.
Neišaukštins manęs
Paauksuoti kalnai.
Kas iš jų?
Jei savęs nesupratus:
Dulke gimus dulke,
Kaip anksčiau,
Vėl virtai.*

Plunksnos kelionė

*Plunksnos kelias
Snieguotas ir ilgas.
Tai pakilęs virš medžių.
Tai nutūpęs ant medžių.
Vėl meldi pakylėtas
Aukščiausios plunksnos kelionės.
Vėl meldiesi švenčiausiai nurimęs,
Užvertęs galvą į platųjį mėlį.
Dievas beria į tavo akis
Amžių smėlį.
Kad pakiltum, –
Kažkiek papleventum
Ties šmaikščiu kosmoso farvateriu.
Pakylėtas tikėjimo
Pabūtum panašus į plunksną,
Sekundėlę pasišokinėtum
Dangiškose gelmėse,
Pabūtum daugiau nei esi ir
Tyliai nusiraminęs,
Ant žemės nusileistum ir
Būtum kuo iš tikro esi.*

***

*Pasaulis sutekėjo
Į mano mažą langą.
Užvėrė langines,
Nudažė mėlynai,
Ir užkabino pranešimą:
„Pradingo amžinai“.
Ar kas dar Jos ieškosit
Be adreso erdvėj?
Ar kas Ją prisiminsit?*

*Kad buvo kažkada –
Tokia, kaip visos gėlės:
Ji stiebėsi dangun,
Nors augo šitoj žemėj
Mūriniam vazone.*

***

*Norėtus užėiti, –
Duru galybė.
Tai „open“,
Tai „closed“
Boluoja šaltai.
Sustoji,
Dairaisi, –
Kur dingo šventybė?
Seniai, oi seniai
Tu artoju buvai.
Nebuvo lentelių,
Jei reikia, –
Tai beldies.
Nereikia užėiti, –
Tylus nueini.
Ne į dangų aukščiausia,
Ne į žemąsias padanges.
Oriai pasibeldi,
Neprašo užėiti, –
Tai nueini.
Norėtus užėiti
Tik pasibeldus,
Kai laukiamas amžiais
Garbingas esi.
Langinės į laimės
Padanges atvertos,
Beldies į jas
Ir ramus užėini.*

**Atgimstančios Žemynos proga
(Kovo 20-oji)**

*Užvaldė vėl
Mane sapnai,
Auksinės laiko pilys.
Seniai many
Dangum buvai,
Tikėjimu pražilęs.
Širdim plačia
Apkabinu,
Prispraudžiu prie
Krūtinės
Ir vėl aš vieversiu
Gimstu
Virš Mylimos
Gimtinės.*

Lietuvai

*Galėčiau daug kalbėt apie Tave.
Nemiręs žodis neriantis į jūrą
Suranda jūra Tavyje,
Ir mano žodis vėl Tavim prabyla.
Nubalus obelis lankoj,
Subrendęs lauko derlius
Seiles traukia,
„Aušroj“ regiu aš vėl Tave
Ir mano akys žiūrint merkias...
Varpai, jie skambina vėl Tau.
Vėl ugnys su garsais pabyra.
Širdy aš nugaliu tą karčią tylą.
Vėl kreipias į Tave mana mintis:
Daina netipiška prabyla:
– Atūžkit sakalėliai iš lemties!*

*Pakelkit plunksnas ir nutieskit kelią!
Nebus per daug tiesių kelių išties –
Šakelė prie augančios pušies
Tau būtį naujomis spalvom nušvies.*

***

*Žmogau, pasakyk,
Ko taip puolei žemai?!
Jei šviesos debesy
Tu šviesos nematai!*

Irena MACULEVIČ

Idziemy za Tobą

*Idę za Tobą Jezu mój drogi,
I żadnej innej ja nie chcę drogi.*

*Jezu najmilszy ja Kocham Ciebie,
I moje życie oddaję Tobie.*

*Napełnij serce ogniem miłości,
Niech życie płynie w Boskiej światłości.*

*Dodaj mnie woli, świętej mądrości,
Zwyciężyć wszystkie moje słabości.*

*Najmilszy Boże daj roztropności,
Naprawić ludzi do Twej miłości*

*Kiedy nastąpi zgon życia mego,
Przyjmij mą duszę do raję swego.*

Jezu mój drogi mój Zbawicielu.

Najświętszy Boże

*Najświętszy Boże daj mnie zrozumieć
Co trzeba pisać i muszę mówić?
Aby wypełniać Twe przykazania
Gorliwie, prawdziwie i serdecznie.*

*Pragniem, choć kropli Twojej miłości
Przynieść na nasze ziemskie niskości.
Niech święta miłość stanie światłością
Widzieć i walczyć z ciemną słabością.
Niech czyste serca Kochają Boga
Jedyna, ludziom szczęśliwa droga,
Która prowadzi nas do światłości
Życia wiecznego w Boskiej miłości.*

Najświętsze Boskie serce

*Najświętsze Boskie serce
Pragnę z Tobą być.
Ty jesteś moim źródłem
Miłością i mądrością.*

*Najświętsze Boskie serce
Pragnę z Tobą być.
Ty jesteś moim szczęściem
Miłością i radością.*

*Najświętsze Boskie serce
Pragnę z Tobą być.
Ty jesteś moim światłem
Miłością i pokojem.*

Jeżu najmiłszy

*Jeżu najmiłszy Tysz nasze życie,
Ty nasze szczęście, Mój Jeżu (2 kartus/2 razy).*

*Ty nasza mądrość, Ty nasza radość,
Ty nasza miłość, Mój Jeżu (2 kartus/2 razy).
Jeżu najmiłszy, kochamy Ciebie,
Ty nasza droga i życie (2 kartus/2 razy).*

*Więc nie ma śmierci jest tylko przejście,
Aby być z Tobą, Mój Jeżu (2 kartus/2 razy).*

Истинное счастье

*Истинное счастье не приходит мгновенно
Его годами нужно познавать,
Лишь тот кто ищет непрерывно
Такое счастье может осознать.*

*Счастье – это любовь безграничная
Исходящее из сердца глубины,
Иисуса Христа милосердия
Для всех людей, любой страны.*

*Когда совсем мы одиноки
На сердце боль, тоска и грусть,
И вниз опущенны болезненные веки
Приходит тишина, блаженна радость .*

*Это истинное счастье неземное
Охватывает радугой любви,
Неутомимо бьющееся сердце
Сливается с бессмертием любви.*

Danutė MAKUŠKIENĖ

Ruduo

*Pavasari, tavęs taip laukiau,
Tavęs aš taip ilgėjaus,
Kad net nepastebėjau,
Koks nuostabus ruduo.
Auksiniai lapai krenta,
Brendu taku auksiniu,
O vakarais žvaigždės
Iš dangaus sidabru lyja.*

*Žvaigždele, mano tu lemtinga,
Kokiam kelyje tu esi?
Žvaigždele, mano stebuklinga,
Ką dar nulemti man žadi?*

Kai palieka gandrai

*Šiandien palieka mus gandrai
Ir ištuštėja jų lizdai.
Aplinkui dar laukai žaliuoja,
Tik senas klevas geltonuoja.
Daržely ir gvazdikai žydi.*

*O koks rudens stebuklas!
Pražydo pienė po langais,
Ji šliejas prie kitų gėlių.
Ir skruzdė vieniša ropoja,
Gal ieško savo ji namų.*

*Aplinkui taip tylu, ramu.
Nors paukščių čiulbesio nebegirdėt,
Bet ramuma taip širdį glosto.*

*Ir saulės spinduliai klajoja
Tarp medžių ir ežero bangų.*

Apmąstymai

*Gyvenime, metu tau iššūkį.
Tu nori pasitraukt,
Tu pavargai gyvent,
Tau reikia poilsio?*

*O ne, palauk!
Aš dar gyva,
Dar neišblėso manyje
Džiaugsmo geismas,
Alyvų kvapas dar mane svaigina.*

*O medį kai apkabinu,
Jaučiu gyvybės virsmą aš jame,
Kaip šildo jis mane.
Jaučiu ir savo širdį šylant.*

*Taip pat kaip ir anksčiau
Pavasario aš išsiilgus laukiu
Ir paukščių čiulbesio klausaus
Ir beržo pumpurą bučiuoju.*

*Gyvenime, juk tu žinai,
Kaip aš tave myliu,
Nors tu nelepinai manęs.
Aukščiausio duotas man esi,
Gyvenime, meldžiu, nusišypsok,
Juk aš teisi.*

Vita NEDZVECKAITĖ

Haiku iš ciklo:

„Išeinantys kaimai“

*Nostalgija
Parveda mus į namus –
Lygų arimą.*

***

*Pūga vaitojo,
Kai paskutinį kartą
Užsivėrė durys.*

***

*Jie nealsuoja.
Negyvi trobos kaminai
Žiemos vidurdieny.*

***

*Prieš pilnatį
Staugia tuščia šuns būda.
Ir taip kasnakt.*

***

*Tušti aviliai
Sapnuoja bičių dūzgimą.
O kai atsibus?*

***

*Durų rankeną
Klebena ir klebena
Praeivis vėjas.*

***

*Pametę galvas
Varnėnai krenta kyla.
„Ar pasiklydom?“*

***

*Abejingai
Mokosi giesmes mintinai
Tik lakštingalos.*

***

*Galanda pjūklus
Obelims – baltoms nuotakoms.
Kas tas beprotis?*

***

*Nesisveikina
Su gandro kalenimu
Šulinio svirtis.*

***

*Gandrai nesugrįš,
Kur rasotais rytais
Nieks nekala dalgės.*

***

*Pavasario lietus
Dar vis nuplauna langus.
Mirusios akis.*

***

*Sarginiai šunys –
Išsišiepūsios tvoros
Mediniais dantim.*

***

*Keistas derinys:
Akiplėšos varnalėšos
Tarp sinavadų.*

***

*Senutė troba
Langais žiūri į kelią.
Kelias užžėlė.*

***

*Nesiderina
Prie upės čiulbėjimo
Negyvos pirtys.*

***

*Be šieno kvapnaus
Nejaukus kluono kūnas
Kregždučių vaikams.*

***

*Į kiemo vidurį
Susirenka drebulės,
Peršokę tvorą.*

***

*Nieks neišbara
Už kriaušių niokojimą
Rudenio vapsvų.*

***

*Senukas sodas
Pusvelčiui siūlo varnams
Rudenio derlių.*

***

*Po vieną, po du
Kaimai išeina į miestą.
Nors atsigręžkit.*

***

*Juodi arimai –
Karstai prisiminimų.
Čia buvo kaimas.*

Mindaugas PELECKIS

Laiškai Broliui

*Aš pavasario nenoriu,
Tai ligotas laikas
Kur žiema tikra, šaltoji,
Klausia tėčio vaikas.*

*O kodėl, tu, vaike,
Šito šalčio nori?*

*Daktaras man sakė,
Kad šaltesnę žiemą
Ir virusai užmiega,
Ir smagu žiūrėt į sniegą.*

***

*Tetemama mamatete,
ačiū jums už batukus.
Man vieninteliai nutrynė,
liko tik kraujai kojynėj.
Kitas žingsnis – arba basas,
Arba sepsis ir mirtis.
Tu nebūki (neįskaitomas žodis)
Man kapelį aplankyk.*

***

*Koks Islamo pranašumas
Vis klausia
Tai nusižeminimas
Prieš Dievą
Ne, ne žeminimasis
O nusižeminimas
Suvokimas savo dangiškosios
ir žemiškosios
Būties*

***

*„Prūsų kalbos tyrinėjimas
yra lėtinis,
kaip liga“, –
tarė Letas iš lėto.*

Genė ASTRAUSKAITĖ-REMEIKIENĖ

Šilagėle mano

*Šilagėle mano, trapi tu, pavasario kiele,
Baltai sidabru šįryt žemę papuošė šerkšnas.
Sparnai, nešini tylumos, tylą laiko iškėlę,
Suvirpa beauštantis rytas ir krinta snieguolės iš rankų.*

*Šilagėle mano, išbalęs lyg skausmas likimas –
Sužlugus taisyklėms, nusvyra žydrasis varpelis.
Alsavimą tavo jau gūdžiosios sutemos ima
Ir krinta, ir krinta lyg ašaros snaigės ant kelio.*

*Šilagėle mano, trapi tu, pavasario kiele,
Nekelsi sparnų, nežydėsi varpeliais į saulę.
Neši savo aurą ugningą lyg burę iškėlus,
Gražinti neskolintą skolą pasauliui.*

Žemyna

*Nužydėjo rugiagėlės Tavo plaukuose, Žemyna,
Bet vis tiek Tu graži – apsikaišiusi gervuogių uogom.
Tave glosto, žegnoja ir kojomis mina,
Tave ašarom laisto ir guolį Tavim pasikloja.*

*Kiek jaunysčių prašoko, trapiai nuskambėjo!
Kiek tų vasarų sudegė rugpjūčio kaitroj!
Ne voratinkliai – mano plaukai baltam ūke rugsėjo –
Prie Tavęs priglundu, pasiklydusi metų naštoj.*

*Suvyniosi mane, kaip motina kūdikį mažą
Ir užsups miegoti ramiu, amžinuoju miegu.
Ant žalių Tavo drobulių rytmečiai paberia rasą –
Ja suvilgai, Žemyna, gyvenimui lūpas vaikų.*

***

*Nakty mėnulio žiedui pildantis
Likimo viltys išsipildys.
Ir mano meilę susapnuosi tu –
Laimingą, šokančią snaigę ratu.*

*Laimingą, spindinčią vasario žvilgesiu.
Bus šalta. Kuo tave sušildysiu?
Papuošus juodą medį žėrinčiu šerkšnu,
Užgauta vėjo vėl į gruodą sudūžtu.*

*Dar bus delčia ir atlydžiai,
Snaigė išplauksiu, gulbe išdidžiai.
Likimas dovanai dalins sapnus –
Vėl snaigės tirps, vėl šerkšnas duš...*

Mamos rankos

*Auksinė kriauklė Viešpatį lyg perlą
Išgliaudėjo, iškėlė išdidžiai.
O liūdnos akys persmelkia ištiestą delną
Ir verias stigmatas, sunkiasi lašai.*

*Ant kojų laša, sniego, ant širdies
Ir sniegenom raudonom virsta.
Ir neprišauks čia neganda mirties,
Nes delnas – paukštis suplasnos išgirstas.*

*Nes delnas – paukštis glostė galveles,
Nes delnas – paukštis lipdė kiaurą gūžtą
Nes delnas – paukštis išskleidžia rankas
Ir laimina, atleidžia, nepalūžta...*

***

*Jau išmėčiau visus žodžius – tylėsiu,
Kol surinks juos žvirbliai ir sniegenos.
Tris dienas bus tylu. Mylėsiu
Tyliai tylą ir tamsą bemiegę.*

*Kai išauš ketvirtoji – prabilsiu.
Ketvirtoji prišauks, pasižadins ilgesį.
Tokį sunkų... Kaip žodžius išbarstytus surinksiu?
Jei sulesė paukščiai jų prasmę ir spindesį?*

*Ir noris ieškoti, ieškoti, atrasti
Žodžio prasmę paukščio sapne.
Ir noris kalbėti, paiškinti, suprasti,
Kaip palesinus sniegeną prabilti į tave...*

Dabar ne tu, dabar ne aš

*Dabar ne tu – tikrai ne tu –
Ruduo nurudęs artimas dar liko.
Tik vieną vasarą sužaidę likimu
Šešėliai du į rudenį nubrido.*

*Į priešingas puses – keliai nesikryžiuos,
Dieną lyja lietus, naktį šviečia žvaigždė...
Du šešėliai kelyj, du šešėliai languos –
Lyg vaiduoklis smėžuoja kaltė.*

*Dabar ne aš, tikrai ne aš –
Tiktai svajonė vasaros laužų.
Lyg peteliškė – paliečia kažkas
Ir krūpteli, ir išsigąsta, ir dūžtu.*

Nakviša

*Naktis ir tyła.
Žvaigždė – nakviša.
Ir kvapas svaigus,
Lyg virpantis, aukštas dangus.*

*Tik vieną naktį, vieną –
Likimas toks. O dieną
Nelemta pasaulio išvyst –
Žvaigždė nakviša
Nakties grožyje – švyst...*

Vanda SAKALAUŠKIENĖ

*Ilgu, tvanku, man skaudu
Nesiliesk tu ir neik artyn –
Laiptai dangaus keterom debesų
Ritasi žemyn*

*Plaikstos arti taip arti
Debesų tirštų pilkuma
Krinta žemyn vis baltom kibirkštim
Iš dangaus šviesa...
Vienišas takelis lauko pakrašty
Tenai palei kelią – topoliai aukšti
Aš neimsiu nieko – tu nešauk manęs
Eisiu iš upelio vandens parsinešt...*

***

*Ten kur vien balta arba žydra tik
Arba kažkiek pasidabruota
Gyvenimo kančia beribė tik
Tarsi kelionė į galgotą –
Mane kankino, daužė, degino,
Skandino ir bedugnėn tempė,
Bet gi vis vien kažkuo dar stebina
Ir nepabodo dar gyventi...
Galbūt pralinksminti išdrįsime
Senatvę jau duris pravėrusią
Nužvelgsim žydinčių jaunystę mes
Žvilgsniu tyru, susižavėjusiu
Ir obelis, kažkur pražydušias,
Neužmirštuoles prie takelio
Kur praeitis pereis į rytdieną –
Mes paliksim tam tarpely...*

***

*Jau šalna sidabriniais keliais mane vedasi
Išeinu tarp miškų ir laukų vėl tavęs nesuradusi.
Atsiliepk aidu tolių melsvų neprišauktasai,
Pamojuok nuo pilkų aukštumų nesulauktasai*

*Kai pakibus migla virš laukų suksis vėjuose
Ir bekraštė pūga išsiskleis – aš jau būsiu
išėjusi*

*Iš vilčių prarastų tau vainyką nupinsiu
Ir gelmėj užmaršties vandenių paskandinsiu...
Atsiliepk aidu tolių melsvų neprišauktasai,
Pamojuok pakelės berželiu nesulauktasai...*

***

*Varpo skambesys miglotuos toliuos,
Sklindantis lig tolimos žvaigždės...
Ko tu išėjai man nepamojęs?
Ko tu nepasikviete manęs?*

*Per plačius laukus, kur aukštos smilgos
Žvakių lubinų šalta šviesa
Bėgčiau pas tave taip pasiilgus
Bėgčiau ir be kelio ir basa...*

*O jausmai vis kiti ir kiti drasko sielą –
Atsiliepk kur esi, kur esi, mielas?
Tik šešėliai juodi vakarais tais ilgais taip be
galo
Šnabždasi apie mūs abiejų – mudviejų liūdną
dalią*

*O pilkas dangus taip baisiai aukštas
Gazdina šalčiu ir jau, ir jau
Širdgėla rudenė žemę kausto –
Lapai paskutiniai kris tuojau*

*Ir jausmai vis kiti ir kiti drasko sielą –
Atsiliepk kur esi, kur esi, mielas?
Tik šešėliai juodi vakarais tais ilgais taip be
galo
Šnabždasi apie mūs abiejų – mudviejų liūdną dalią*

Jonas ŠARLAUSKAS

Himnas vištai pakirptais sparnais

Balzakiško amžiaus, gerai išsilaikiusi moteris, ūkininkė, išgirdo vištos kudakavimą ir išėjusi į kiemą iš emaliuoto indelio lėtai žarstė šiųmetinio derliaus kviečius. Ji priėjo prie sodelio krašto ir stebėjo kaip iš po vaiskrūmių išlenda stora višta pakirptais sparnais ir tingiai ėmė lęsti. Moteris įlindo į gerai jai žinomo sodo kampą, surinko kiaušinius į tą patį indelį ir pastebėjo, kad višta nebelesa, o paėjusi tolėliau, vartydama galvą, stebi ant nutrintos žolės gulinčias devynias monetas.

Dešimt monetų ir šviesiaplaukė mergina

Slėnyje tvyrojo vasaros pavakario ramybė. Tolumoje vilnijo plaukiantys kviečiai. Aplinkui nesimatė nei žmonių, nei gyvulių. Tik žaliame pievos fone išsiskyrė boluojantis tamsiai pilkas iškastas žemės kvadratas, kurio viduryje esančioje apvalioje pagilintoje duobėje ramiai stovėjo rusvai apsirengęs žmogus. Jo veidas ir marškiniai buvo permerkti sūraus prakaito. Jis, padėjęs kastuvą į šalį pritūpė ir ištraukė iš duobėje atkasto sienos plyšio kažkokį purviną grubios drobės maišelį. Maišelis buvo sunkus ir žemėtas. Jis plyšo rankose bebandant atrišti. Ir tarp pirštų pažiuro besileidžiančioje saulės šviesoje sublizgėjusios auksinės monetas. Žmogus pabandė ištraukti duobės dugne į molį nugrimzdusias kojų pėdas, bet molis buvo klampus ir taip lengvai nepasidavė. Tada jis pritūpė ir pamatė žvilgant ant duobės krašto juodžemio puslankiu gulinčias dešimt monetų. Penkios iš jų nukrito karūna į viršų, o kitų penkių paviršiuje matėsi įspaustas lygiakraštis kryžius. Šalia slėnio kelio, pro javų lauką, ejo šviesiaplaukė mergina.

Lida TAMULEVIČIENĖ

*Negimęs vaikelis sėdi ant debesėlio krašto
Kojelėmis mataruoja
Saulėgraža buria
Lis,
    nelis,
        nelis,
            nelis
Saulėgraža sukasi į saulę
Vaikelis žiūri į tavo sapnus.*

Dainelė apie kirmėliuko svajonę

*Tyliai krapnoja lietutis
Medžių lapeliai šnarena
Išlindo mažas kirmėliukas
Iš po kepurės grybo seno.*

*Baltas švarkelis, ruda kepurytė
Kojelių tiek daug, neužtenka batukų
Mažylis nebijo sulyti
Čia pilna draugų kirmėliukų.*

*Smagu čiužinėti ant grybų galvų
Širdelėj svajonę nešioti
Skaičiuoti lašus ant eglutės kasų
Ir lapės visai nebijoti.*

*Taip žaisti per dieną visai nesunku
Širdelėj svajonę nešioti
Pakilti aukštai lig viršūnių pušų
Bekylant kojelėm pamoti.*

*Atskridęs paukštelis nuo liepos šakos
Tik kapt snapeliu kirmėliuką
Jis skrido aukštyn su paukščiu
O mūsų dainelė šioj vietoj nutrūko.*

***

*Atlapojau širdį kaip paltą,
paukščių giesmės varvėjo sula,
Rodžiau savo širdį išskalbtą
tą velykinį rytą, tada,*

*kai užklupo visais debesėliais
Atgimimas ties pirkios slenksčiu,
kai pasėti žodžiai žydėjo
ir priskrido širdin mašalų.*

*Mat juos bala, pavasariui visus prikelti,
tepasidžiaugia šitą dieną baltą,
lai zyzia sau, jei imtų gelti
tereikia imt ir užsisegti paltą.*

***

*Dar niekad nekalbėjau apie žiemą
Apie pusnis, jų palaidas kasas.
Apie berželį brendantį per sniegą,
Ir sniegeną šlančią kojas basas.*

*Dar nekalbėjau apie vėjo staugimą
Įstrigus juodam kamine.
Apie prakiurusį šerkšno vežimą
Ir drebančią stirną baltam patale.*

*Dar nekalbėjau apie artoją
Kursai pypkiuoja prie krosnies ugnies
Krosnies ugnelėj vėlės dejuoja
Negali priglusti prie gyvo peties.*

*Dar nekalbėjau ir apie moterį
Mezgamas kojines jos skreite.
Apie nutrūkusius, pamirštus poterius
Jos pasiklydusį žvilgsnį laukų baltume.*

*Dar nekalbėjau apie gyvulėlius,
Tvarte belaukiančius Kūčių nakties.
Kalėdų stebuklui į žemę atėjus
Klaupias bažnyčioj pilni vilties.*

***

*Nevisad laukiantys sulaukia
Gal taip ir reikia, jei šitaip būna
Ir palydėti, ir nelydimi laivais išplaukia
Tas pats akmuo ne kiekvienam po kojom kliūna.*

*Ne visada pasirinkti mus myli
Todėl ir vaisiai lūkesčių kieti
Net telefonas pražūtingai tyli
Nėr mielo veido, tik veidai kiti...*

*Ant stalo arbatos puodelis
Imi susitaikyti su vienu
Kažkur tai pravirksta smuikelis
Kai tavo jaunystė nueina gatve.*

***

*Kalėdiniu jauduliu žemė suklūsta
Kada dangus ją snaižėmis bučiuoja
Bažnyčioje prie prakartėlės klumpa
Ir nuodėmės maldom matuoja*

*Išeina švarūs, viens kitam ramybės palinkėję
Pasižadėję sau ir artimui – mylėti*

*Išbarsto pažadus dažnai pavėjui...
Dievuliui pjauti, o žmogui sėti.*

***

*Namai gimtinės mylimos,
Girdžiu po pamatais žolė šaknis kedena
Ji laukia savo valandos
Langai šešėlius tolyn gena.*

*Gandro sparnas virš pat galvos
Paukščių giesmės žydinčiam sode
Rūko paklodės pieno spalvos
Seniai sudilo grūdai aruode.*

*Žili plaukai, raukšlėti veidai
Tėvai savo metus sunešiojo
Atskridus į beržą gegutė kukuos –
Gyvenimo ratai darda, nestoja.*

*Užgyventus metus senatvė paims
Ne vienas slėpė, vis tiek surado.
Bet nieks kol gyva iš manęs neatims
Mano tėviškės Eldorado.*

Dalia TARAILIENĖ

Gailestis

*Labai man gaila nuskriausto vaikelio,
Sušąlusio paukštelio, alkanos katės.
Dar skauda širdį ir dėl laužomo medelio,
Prispjauto šulinio ir sutryptos gėlės.*

*Kalbos išniekinimas, tarsi gatvės mergšės...
Tai kerta man per širdį, kaip kalavijū.*

*Už ją juk mūsų bočiai galvas guldė.
Jų kaulais galim eiti Sibiro keliu!*

*Kaimynai vienas kitą engia.
Draugai? Jie liko tik paraštėje.
Tėvai vaikų, vaikai tėvų jau vengia,
Baisu sustot tamsioj tarpvartėje.*

*Skaidu žiūrėt į prameluotą šalį,
Į ateities netekusius Tautos vaikus.
Visi dejuoja, kad padaryt nieko negali,
O vagia, tempia viską tiktai į savus namus.*

*Labiausiai gaila – išduotos Tėvynės,
Tarytum motinos, išstumtos naktį iš trobos,
Ir Lietuvos vaikų, be žemės, darbo, be gimtos dangaus
mėlynės...
Dar gaila sąžinės, pigiai gan parduotos.*

*Tiktai negaila tų, kurie suspėjo
Pakeisti kailį triskart per metus,
Kurie labai labai gražiai kalbėjo,
Tik darbus darė visiškai kitus.*

*Bet dar širdyje viliuos išvysti raitelį ant balno,
Kuris nuvys tuos dievukus nuo lietuviško Olimpo kalno!*

***

*Lietuviškas ruduo už lango.
Aukso beržai pasruvę,
Klevai raudonom kraujo gijom,
Kaip karžygiai sugulę.*

*Juoduoja dirvos, pilkos pievos,
Lietaus išmerktas kelias.*

*Tai toks dabar, gan liūdnas,
Lietuviškas vaizdelis.*

Išėjusieji

*Tėvyne Lietuva, Tu – mūsų Motina!
Mus auginai, penėjai, mokei,
Nuo vargo ir nelaimių saugojai,
Aplėbus naktį nemiegojai,
Dažnai raudojai ir vaitojai,
O rytą – šypsenas mums dovanojai.*

*Mes jau užaugom.
Išdidžiai užtrenkėm Tavas duris.
Net aciū nepasakėme. Išėjom.
Kur daug geriau, kur daug yr laisvo vėjo.
Kur viskas nauja ir smalsu.
Ir aukso kiek mums ten žadėjo!*

*Dainuodami, linksmi mes laimėnėjom,
Bet tiktai akmenys ir usnys mus tam kely lydėjo.
Sugrubo rankos, nugaros sulinko, širdis išdžiūvo,
Suskirdę lūpos jau nebeištaria – Lietuva, Motule...*

*Praėjo laikas
Kaip skaudu, skurdu, baisu,
Kai visko mes išsižadėjom!
Ar dar priimsi Motina Tėvyne – savus paklydusius
vaikus,
Ar dar priglausi prie mielos krūtinės
Ir nuraminsi nuskriaustusius mus?*

Biografija, kurios dar niekas neparašė

*Gimiau. Žinau kada ir kur.
Ar šitą reikia užrašyti?
Žengiau pirmus sunkius žingsnius,
Išmokau žodį pasakyti.*

*Skaičiau, rašiau ir skaičiavau
Nelaimes, ašaras, svajones.
Ir taip visai nepamačiau,
Kaip vasaros naktis užstojo.*

*Kaip pirmą atlygį darbe gavau,
Kaip prie altoriaus priesaika skambėjo,
Paskui – vaikus užauginau.
Žiūriu – ir viskas lyg praėjo?*

*Tokia tad biografija, trumpa.
Ir, rodos, viskas pasakyta.
Bet tarp eilučių pačiai sau
Norėčiau daug ką parašyti.*

*Žvaigždžių žibėjimą rugpjūty,
Nerimastingas Baltijos bangas,
Klajojimą per šiltą liūtį
Ir Tavo ištiestas rankas...*

*Apie skausmingą savo dalią,
Bemiegės nerimo naktis,
Apie saulėto ryto žarą
Ir ateities šviesias viltis...*

*Bet biografija jau baigias,
Eilutės : – ORDINAI – nėra!*

*Belieka tiktai mano eilės
Ir didelė širdis gyva!*

Akistata

*Esu šiandien aš pakviesta
Į sunkų pasimatymą su savimi.
Kai kas vadina tai akistata
(Arba jausmu, kai sąžinė yra Tavy).*

*Sustojam – AŠ ir AŠ viens priešais kitą.
Matau save visai kitaip, kaip numatyta.
Nebėr nei išdidumo, nei svajonių,
Viduj jaučiu tik nerimą ir abejonę.*

*Tas kitas AŠ toksai beširdis, šaltas,
O manų jausmas – tarsi aš dėl visko kaltas,
Kad ne visur ir visada suspėjau,
Kad ne visiems varge ir bėdoje padėjau...*

*O mano antrininkas tik sausai skaičiuoja:
– Kiek kartų išmaldos daviau,
Bet jie nepadėjo.
Kiek kartų pavežiau už tris rublius,
Kitiems kiek kartų aš patarinėjau,
Mokiau beveik už dyką, jei galėjau.*

*O tas manasis AŠ kukliai sukluso,
Ir tarsi prieš altorių jis suklupo:
– O Dieve, kaip aš nusidėjau,
Nevisad gero artimui linkėjau.
Ar dar suspėsiu ištaisyti savo kaltę,
Ar suteiksi Dieve galimybę man dar kartą?*

*AŠ – išdidžiai nususuka ir jau nueina,
Antrasis AŠ niūniuoja liūdną dainą.
Abu patraukia vėl keliais skirtingais.
Lieku tik vienas aš – visad teisingas!*

Vėjų sesuo

*Išeini plačiai namų duris atvėrus,
Ir langus atlapus palieki,
Kad po šiuo stogu netrūktų saulės, vėjo,
Ir kad linksmi balsai laisvai skambėtų.*

*Pečius skara esi tik užsigobus,
Basnirčia įsispyrusi į klumpes,
O ranką sveria maišas gan storokas.
Jame – geltoni obuoliai ir...keptos bulvės.*

*Užkalbini kiekvieną gatvėje praeivį,
Vaikučiui duodi obuolį, o kartais – bulvę.
Dažnam esi keistai atrodantis keleivis,
Nors sau, mieloji vėjų sese, esi gulbė.*

*Ir skrieji mintimis sparnus ištiesus,
Nors sunkios klumpės kaukši į asfaltą.
O rankoje, tarytum saulę tu nešiesi,
Ir daliniesi ja su žmogumi, kuris to vertas.*

*Ach, mano vėjų sese, laisvės paukšti,
Į žemę tu žvelgi iš dangiškojo aukščio.
Ir tavo siela – tarsi tas nekaltas vaikas,
Kuriam visai nerūpi suskaičiuotas laikas.*

Nesuprasta keistuole, mano vėjų sese!

Tėvynės ieškojimai

*Aš išėjau iš tėviškės dar nepražydus ievoms,
Duris namų užvėriau dar nepragydus vieversiu.*

*Veržiaus į laisvę didelę, į ateitį gan šviesią –
Buvau vilčių ir ryžto kupina, taip kaip dar niekad.*

*Prie pirmo kelio posūkio ant akmenio prisėdau,
Ant šalto ir gruoblėto, kaip viskas ant šio svieto...*

*Sukaitęs delnas glostė tą vėsu nešvelnumą,
Bet širdyje jutau aš neįprastą artumą.*

*Ir pakilau vėl eiti į tolimą kelionę,
Kur gal, maniau, surasiu aš savąją svajonę.*

*Nors lygios, šviesios gatvės anų kraštų viliojo,
Nors svetimi balsai meilingai vapaliojo,*

*Bandžiau save apgauti, kad pagavau tą Feniksą,
Svečios šalies padangėj, savosios laimės remiksą.*

*Tada pasigedau aš to paprastojo akmenio,
Kuris ties kaimo posūkiu į kietą žemę atgulė.*

*Ir ant kurio sėdėjau, išeidama į kelią.
Jis tiktai vienas laukia. Ar dar kas mane mena?*

Šv. Juozapo misijos priminimas

*Išmintingasis žmogau,
Darbštusis vyre,
Besilaikantis duoto žodžio
Ir puoselėjantis gėrį.*

*Tu pagarbinamas,
Kai pavasaris bando
Įveikti žiemos galybę,
Kai artinamės
Prie didžiosios paslapties –
Prisikėlimo stebuklo.*

*Tavo rankos laiko ne tik kaltą
Ir pjūklą,
Jos švelniai glaudžia kūdikį,
Glosto mylimosios plaukus,
Jos saugoja savo pasaulį – šeimą.
Svarbiausia Tavo širdyje –
Pasitikėjimas ir tikėjimas,
Tiesa ir ištikimybė.
Ir ėjimas iki pabaigos.*

*Šventasis vyre,
Šeimos žmogau Juozapai,
Nepasitrauki iš mūsų tarpo,
Sugrąžink viltį,
Stiprink mūsų gyvenimą
Savo pavyzdžiu.*

Išsiskyrimas

*Aš supratau, kad Tu išeisi,
Išeisi tyliai pievų takeliu.
Ir, o likime, nieko nepakeisiu,
Nes priimu Tave tokiu!*

*Ir supratau, kad jau nebesijuoksim,
Ir nebedainuosim lig pirmų gaidžių.
Nors mūs lakštingala už lango suoks vis,
Bet jos giesmė skambės tik liūdesiu giliu.
Aš supratau tada, tą pirmą kartą,*

*Kai žvilgsniai susitiko mūs kely,
Kad šitoj meilėj ir kančioj neverta
Ieškoti laimės. Ji labai toli...*

*Kai vakarais už lango saulė leidžias,
Per pievas tiesiasi ilga brydė,
Tada į širdį nerimas pabeldžia,
Ir klausimas aitrus: – Kieno kaltė?..*

Janina URSACHE

Atmintis

*O, kaip sunku sugrįžt į Tavo būtį.
Sunku priprast, kad Tu jau praeitis.
Kiek čia pėdelių Tavo pridėliota
Žole užaugo, kas besuskaitys?..*

*Glaudžiu prie dūšios Tavąjį rūbelį.
Jį mėgai Tu, kadaėjai saulutės pasitikti.
Kiekvieną rytą tai buvo TAVO šventė.
Ir tą stebuklą Tu nešei širdy...*

*O čia išgriuvusi tvorelė nuo darželio
Stebuklą dovanotą saulės, kūrei Tu pati.
Čia tulpės žydi lyg paklydusios ugnelės
Nedrąsiai ir nelinksmos jos jaučiasi be Tavęs.*

*Ir šulinėlio svirtis moja Tau iš tolo,
Dar kviečia numalšinti troškulį pailsusios darbuos.
Prisimenu, kaip mėgai parymoti jo pašonėj
Ir pasvajoti, ir paklausyti vieversio dainos.*

*Ir medžiai, Tavo rankelėmis sodinti, tyliai ošia.
Bet jau pavėsio Tau nebesuteiks,*

*Jie tyliai tyliai eilute sustoję,
Primins dienas, kada Tu gyvenai.*

Nostalgija

*Kai aš buvau ir tu buvai,
Buvome mes abu jauni labai.
Džiaugėmės saulutės šiluma
Ir svajones pynėm kasdiena.*

*Bet svajonės mums pabodo.
Mes išbarstėme jas keliuos.
Ir išsaugot neišmokom
Brangių mums praradimų ir kančios.*

*Dabar esu aš – tavęs nėra.
Žingsniuoju per gyvenimą viena.
Esi ir tu – bet be manęs
Matuoja savo gyvenimo dienas.*

*Ir mes seniai jau nekartu,
Todėl šiandieną truputį graudu.*

Svajų gija

*Išėjau aš į kelio tiesumą,
Ir į tolį traukia širdis...
Ir einu vis ieškodama rūmų,
Kur karalius nusenęs dar laukia manęs,
Kur svajonės netirpsta kaip dūmas,
Kur gyvenimo džiaugsmas apėmęs visus
Ir tikrovė rūsti pasislėpusi tūno,
Laukdama savo džiaugsmo dalies.
Išėjau aš į kelio tiesumą...
Vis bridaus... vis bridau...*

*Ir staiga iš to pasakų sapno
Mane kelia rūsti dabartis.
Nėra rūmų, nėra ir karaliaus.
Nėra džiaugsmo, nei meilės karštos.
Tik... svajonės iškilę vėl skaidrios
Tartum rūkas paryčių vėsos.*

Vakaras

*Vėlyvi medžiai sukrito pakelėj.
Ilgų šešėlių nusidriekė juoda tiesė.
Saulužė jau pasislėpė už jų – tamsu,
O mes – kely, mes amžinam kely,
Mes skubam, vejamės, kažkur suspėti norim.
Kažko mes gailimės, kažką atrandam...
Atradę vėl netenkame kažko...
Nerimstam mes, bet ramybės mes kasdieną ieškom.
Sulaukę vakaro mes džiaugiamės.
Rytojaus kelią gal pradėsime vėl,
Vėlyvas vakaras – ramu...
O mes – kely,
Sunkiam gyvenimo kely...*

Algirdas Justinas VASERIS

Paūkavę, padūmavę

*Veltui pastangos, tėve:
Augintinės norai šaknija
Kreivuos šaltupiuos –
Iš dagio sėklos dagys teišauga.*

*Anapusio pasaulio tyloje
Ką byloja sielos išmintis?
Žvilgsniu šviesiu stebi,*

*Ką žmonės pridaro, pripliauskia –
Niekučiai visa tai.
Net galaktikų užleisti ūkai
Privalės išsisklaidyti?*

*Ne kitaip ir bus, sūnau,
Atsiras, kas ieško paklydusių,
O klaidoms taisyti, prigimčiai keisti
Juk visa amžinybė!*

Prie lango

*Atidarau duris – žibuoklės!
Visą puokštę ištiesus,
Atsiprašinėja dar:
– Atleiski, martele,
Nieko daugiau, ką atvežti
Nesuradau.
Nuėjau beržynan, priskyniau.*

*Kiek jau metų!
Vis atmenu ir atmenu,
Net ašaros susitvenkė.
Buvo žmogus...*

*Kažin, o mane ar minės kas,
Šitaip prie lango dūmojančiai...*

Apokalipsės repeticija

*Ežeriūkštis puikavosi saulės taku,
Ten klajojančiu žiežirbų šokiu viliojo:
Ką berasi geresnio ryto pasiglaustymams,
Iš galukaimio kilęs jautriaširdi – Naudokis, kol laikas...*

*Nevertėtų tad žiopsot išsižiojus:
Juk ne tavo
Toji antro laipsnio Sodomos nuodėmė
Su nepilnamete.
Juk ne tavo širdy
Nemąžtantis pasaulio blogis užlūžęs.*

*Abejoju ar gali taip būti,
Kad susikaupė kritinė blogio masė
Ir drebėjimu gniuždančiu smogė,
Cunamiu, gaisrais, radiacija
Nekaltiems ir kaltiems, o dangau,
Be atodairos, atrankos, be mažiausios.
Kodėl taip?
Ir kam aukoti šį skausmą?
Nesuprasti teisę turiu? Neturiu?
Net Žemės ašis pasislinko,
Kaip nesverdėsiu šiurpdamas?*

Prie bankomato

*Ateinu, nors nieko nereikia –
Iki vargano cento išleista.*

*Dairausi: ak, verbos jūs, verbos!
Nei mane kas beplaks, nors vertėtų,
Nei sveikatos linkės ar metų ilgų.*

*Žibučių ryšulėliai po litą
Dar bando gundyti –
Seniai žinau, kad nuskintųjų
Žydėjimas trumpas, bevertis,
O išmaldos prašančio muzikanto
Melodijos iš jaunų dienų
Sielvartingai virkauja.*

*Nuo grojimo to, dingteli,
Net dangus debesuojas,
Ir pasmilkusios kalvos tolsta –
Tarp miškų pasiklys jos.
Kaip ir mano nuotaikų protirpose
Spalvos neklusnios, praskiestos.*

*Dar gaila, nepamenu,
Ko norėjau iš klajonių savy ir miškuos,
Kai užgimęs jau buvo
Kasmetinis gegučių kukavimas.*

Parymojimai

*Iš Rojaus išvartam
Sugrįžti leis? Nežinau.
Labas, mano ilgesio ryte!
Atleiskite – apsipažinau.*

*Jaunystės klaidos nesensta.
Kas būčiau netekdamas jų –
Eilėraštis be rimo?
Ar gvėra koks, ar sentikis,
Ties kryžkelėm rymantis*

*Prie užgesusio laužo,
Toksai pats sau it krislas,
It žvirbliams baidyti kanapėse.
Reikėjo, matot, šitaip kristi,
Kad blogo lauktumei
Tiek čia, tiek anapus...*

Prieštarom skambantis

*Manote, saulė leisdamos dar kruta –
Vietoje sėdi ir klausos dainų,
Kam mergelės žalią rūtą,
Pražydusių vos, teiks dovanų.*

*Jų sesės jaunėlės nuo liepto,
Kiek leidžia orumas,
Su paukščiais čiauška.
Nesiliaus jos, jeigu ir lieptum
Garsais tais upelio nedrumst,
Upelio, šiltai migločiausio.*

*Apmiręs klausykis,
Kol vakaro saulę raudoną
Į ūkanas toliuos nuleis.
O ir dainininkės kaip sykis
Jaučia tą dangišką dovaną,
Kuri jaunystei viską atleis.*

*Svajoklės ne kartą norėjo
Prie vartų nežymiai luktelt
Ir prisiglaudus justi,
Turtą kokį iš tėvų paveldėjo,
Bet miglos ketinimus plukdė
Į priešingą pusę –
Kam reikia, todėl negirdėjo.*

**PILAITĒS
BIČIULIŅ
KŪRYBA**

Zita ČEPULYTĖ

Maironiui

Maironio giesmę giedam sustoję

I.

*Širdis nerimsta, dvasia plasnoja,
Maironio giesmę giedam sustoję.*

*Dalina Dainius tautai stiprybę,
Šlovinęs tvirtą bočių vienybę.*

*Kalbos gimtosios žiedų vainikais
Gerbė ir puošė pilkapį nykų.*

*Troško nors vieną prikelt senelį,
Kad nepamirštų ainiai jų kelio.*

*Tėvynei skirtą posmą taip brangų,
Paukščiu pakėlė skristi į dangų.*

*Deimantais puošė narsą didvyrių,
Kuriems už laisvę „galvą nusviro“.*

*Ne veltui Dainius širdį aukojo,
Ne veltui giesmę giedam sustoję.*

Maironiui

Artima ir daina, ir kančia

II.

*Nerūstus buvai, Dainiau, nešaltas
Ir ne vien pro kilmingus vartus*

*Tavo pėdsakų takas baltas
Vedė širdį, mintis ir jausmus.*

*Ta giliausių jausmų begalybė, –
Vienišumo tylos prišaukta,
Tu vulkaniška dvasios ramybė
Tik Aukščiausiojo tesuprasta.*

*Švietė dosniai ryškioji žvaigždė
Tikslo link – kur svajonė kilni,
Svetima tau pagundų erdvė
Ir jausmai netikri svetimi.*

*Jei dangus – tai tik kabančios žvaigždės,
Jeigu jūra – galinga banga,
Jeigu žemė – Aukos šventas veidas,
Jeigu meilė – Palaimos ranka.*

*Tik jautri nenurimsta krūtinė,
Kai apgaubia žvaigždėta naktis,
Taip mylėt ir išaukštint Tėvynę
Tik karščiausia tegali širdis.*

*Nerūstus buvai, Dainiau, nešaltas,
Oriai ašarų braukęs slapčia...
Numylėtajai liko ne veltui
Ir daina artima, ir kančia.*

Nuo Lazdynų iki Pilaitės

*Tiltai pervedė Vilnių
Į Neries kitą krantą
Ir padovanojo:
Kalnelių akis
Pušynėlių alsavimą,*

*Įlomių klausą,
Vietovardžių
Širdies tvinksnius.
Nubėgo Vilnius
Iki Lazdynų,
Dairosi...
Koks gražumas!
Gaiwą neša pušynas,
Kalvelės rodo
Anapus likusį
Senamiestį,
Įlomės kviečia
Bėgti pirmyn,
O vietovardis
Nepaliauja kartojęs:
-Laz-dy- nai!
-Laz-dy- nai!*

*Nuo kitos kalvos
Girdi atplaukia:
-Ka-ro-li-na!
-Ka-ro-li-na!
Ir ėmė miestas
Bėgti ton pusėn,
Ir susitiko
Gražiąją Karoliną
Ir pradėjo abu
Tartis šeimyniškai –
Statyti
Labai aukštą bokštą,
O širdys
Nepaliovė kartoję:
-Ka-ro-li-niš-kės!
-Ka-ro-li-niš-kės!
Vilnius bėgo*

*Džiūgaudamas,
Nuo kalvos,
Ant kalvos šokinėjo,
Jau pasipuošė
Viršuliškių ozo
Vėriniau,
Visas Šeškinės kalvas*

*Suskaičiavo,
Surinko krūtinėn
Justiniškių grožį –
Patiko laisvai
Ir plačiai
Pasivaikščiot
Iki pat Pašilaičių...*

*Gal nebeiti,
Gal grįžti,
Gal sustojus svajoti?..
...Mato –
Spindi už šilo
Ežerėlis Salotės,
Dainą atneša bangos
Švelnutės mergaitės*

*O pušynas kartoja:
-Pi-lai-tė!
-Pi-lai-tė!
Ar gali ją
Pamiršti?
Ar gali
Nepamilti?
Ežero kitoj pusėj
Miestas ėmė
Greit kilti,*

*Sumirgėjo spalvom,
Tarsi pasaką skaitė,
O širdis vis kartojo
Čia Pi-lai-tė!
Pi-lai tė!*

Vincas ČERVOKAS

Gyvenu tau

*Ateik, žmogau, sustok ant tako
Šiluos Tėvynės Lietuvos,
Suprasi gal ką medžiai sako,
Įsiklausyk anų kalbos.*

*Atnešk į girią jautrią širdį,
Čia džiaugsmo pasisemt ateik,
Bet prisimink, kad medžiams irgi
Nors krislo nuoširdumo reik.*

*Ateik, žmogau, tyla priglausiu
Ir šlamesiu, ir ošimu.
Ateik liepsnų kančioj kai šauksiu,
Žmogau, juk tau aš gyvenu.*

Žaliuos šilai tautos

*Einu šilais nešu jiems džiugią viltį,
Daigelių saują, štai tiek dovanų
Sūnau tautos, neleisk jauniems nuvysti,
Tegul didžiuojas tarp šilų senų.*

*Einu šilais jie ošia gaidą graudžią
Šakas nulaužė viesulas žiaurus
Sūnau tautos, kodėl tą dalią skaudžią,
Tu supranti, kaip vėjas atšiaurus.*

*Žinau šilai kas drasko Jūsų širdį
Gi ašaros nė motais tiems aukštiesms
Raudų nepaiso, aimanų negirdi
Suprask, vėl kilti reikia tik patiems.
Šilai nerimsta, skausmui slegiant šaukia
Mes trokštam laimės žemėj Lietuvos
Sūnau pažvelk, šilai tėvynės laukia
Juk be šilų ji alks, dejuos, dejuos*

*Einu šilais jiems nešdams amžių viltį
Daigelį gležną nuo senos kartos
Klestėk šiluos, neleisim tau numirti
Kol būsim mes, žaliuos šilai tautos.*

***

*Pažvelk Mamyt pro kupiną kantrybės langą
Gimti laukai, gimti takai matyt
Gimta padangė, kalvos, kloniai, upės vingiai
Kasdien vis kviečia Jus apsilankyti.*

*Ten rūpesčiai ir džiaugsmas kovėsi krūtinėj
Ten kėlėte už ateitį taures
Bebrėkštanti aušra ten pievon rasą žėrė,
O saulė skleidė žydinčias gėles.
Meni, kai medžiai ošė lankstėsi prie gryčios
Varnai vaikams neleido pamiegot
Šakas siūbavo, šaukė, barėsi lyg tyčia,
O gal norėjo tik nusikvatot.*

*Kai po Kūčių Rarotos kvietė į bažnyčią
Varpai skambėjo, kvietė pasimelst
Meni po kojom sniegas grojo giesmę šalčio
Į širdį Kalėdos ruošės pasibelst.
Meni kalbėjai: iškeliavo Trys Karaliai*

*Aukščiausiam Prakartėlėj nusilenkt
Šiandien dukra ir sūnūs it kadais karaliai,
Atvykome Mamytei nusilenkt.*

*Atvykom ačiū pasakyt, Jus apkabinti
Visi. Už meilę Jūsų iš širdies
Malda telydi kelia tavo žingsnius, mintį,
Tesuteikia sveikatos ir vilties.*

Gintautas IESMANTAS

*Iš iliuzijų kūriau pasaulį,
Iš žiedų, žemėj vystančių greit.
Bet ten švietė pavasario saulė
Ir skardeno rytais vyturiai.*

*Dvelkė vėjas, sklaidydamas vėsq,
Burtais mojo auksinė diena.
Lyg širdis, atsivėrusi šviesai,
Svaigo laime jaunutė vyšnia.*

*Rodės pasakų žemė kaip šventė
Kaip viltis, kaip likimo prasmė.
Vien tik siela nerimo ir kentė
Neatradus, kur slepias esmė.*

*Ir vis tiek žvaigždės biro į saują.
Krykštė norai it kregždės žvitriai.
Iš iliuzijų kūriau pasaulį,
Ir žiedų, žemėj vystančių greit.
(2011 11 11)*

*Jau išėini?
Nėra vilties? –
Ir žingsniai dingsta*

*Nebylos pagairėj.
O, am dar laukiu?
Ko dairaus
Tamsa užgožia
Taką į tolybę.
Ir juo net aidas
Nebegriš,
Nepasibels į širdį
Tarytum rytas.
Tik žvilgsnis švies,
Tik vis lydės Atsiminimais
Žydras vėjas.*

(2011 12 04)

*Apvilta Lietuva...
Graudi kaip motina,
Prarandanti vaikus.
Rūpesčiu apsigobus
Šaukia neprišaukia.
Tik ašaros byra,
Kurios lyg lietus
Plauna basas kojas,
Pavargusias nuo gyvenimo.
Juk nelengva tikėti,
Kai slegia vienatvė,
Ir nelengva net būti,
Kai tave apleidžia.
Tai atsiremtų į beržą,
Kuris lyg brolis rymo
Prie vartų į sodybą.
Bet ir tas palinkęs. –
Mato, želia žolė,
Kur nestygdamas bėgo
Takelis per lanką.*

*Apvilta Lietuva...
Takas vėjui skarelė, –
Žvakė lange.
(2011 06 26)*

Jaunius MIRNABALIS

**„Pirmieji protėviai – Pradžios knyga“
(Poema)**

ROJUS

*Pirmieji protėviai,
Kuriuos sukūrė Dievas,
Pilniausi Meilės Dvasios
Indai sklidini.
Ieva – dalis Adomo,
Taip artima
Tarytum būtų iš jo šono,
O gal ir visas kaulas vyro kūne.
Aplink tvyrojo meilė –
Rūbas, apgaubęs kūnus, sodus ir laukus,
Danguj – jos aromatas nuostabus.
Gėlė, pražydus mylima,
Ji būna Dievui artima.
Kaip vyrui moteris greta kely, greta darbe.
Juos riša saitai meilės ir aistros,
Aplinkui supantiems namams.
Pasauliui, kur savi laukai,
Pilni drėgnų žiedų vaisingų...
Krūmynuos riešutai prinokę,
Ant medžių vaisiai kabo, teškantys medum,
Žolė lietum šilčiausiu prausias,*

*Sukaupusi ir maisto, ir vaistų.
Upelis teka, raitosi per pievą,
Vingiu apsikabina akmenį ir ievą,
Miške prapuola tarp šaknų ir samanų,
Ištrykšta tolumoj,
Pasiekia skambančiu minčių kartojimu...*

*Kalvota žemė –
Po žeme
Gyvena nenutrūkstanti versmės gija.
O prasiveržus į paviršiu,
Pilniausia būna saldžių syvų,
Iš visos Žemės surinkty.*

*Į žmogų Dievas negailėdamas sudėjo
Visa, ką geriausia
Matė, nujautė, girdėjo,
Kas reikalinga čia,
Ką šiandien panaudot gali,
Tvarkyti sodus ir namus...*

*Balandžiai sklendžia dangumi...
Šiandieną žinių gauni ir gali
Keliaut takais,
Kalbėt ir džiaugtis
Su medžiais, ir drugiais,
Su paukščių chorais danguje...
Dangus aplink ir žmoguje.
Kvapai čia susilieja į visuotinį audimą.
Skaisčiausios saulės nutvieksa
Diena prakalbina kvapų, giesmių, vaizdų derme.*

*Visatos amžinas gimimas,
Kaip lekiantis ugnies vežimas.
Ir mes jame.*

*Viltis į dangų pakelia mintis.
Čia laiką laiko saulės spinduliai.
Para nubėga su naktim
Ir slėny susiranda guolį.
Jo pataluos saldžiai prapuoli.*

*Diena nušvinta.
Gera žinia.
Lietus nuprausia po nakties,
O pievoj ganos liūtai su ožiais,
Bėgioja avys bliudamos natom,
Po pievą išbarstytom ir nesurinktom,
Ant jaučio sprando nutupia balandis.
Kai karvė guli, atrajoja, kramto,
Atrodo, viską ji supranta,
Miške girdėt, kaip šlama samanoms ir lapai.
Po kojom raitosi gyvatė.
Liežuvį dviašmenį pagalanda, bet nekanda.*

IEVOS GUNDYMAS

*Žaltys nuskint ir paragauti
Pažinimo medžio vaisių Ievą moko.
Ji esanti gražuolė – išrinktoji,
Tegu aplink ją sukas ir vaitoja
Adomas ir visa gamta,
Pasaulio gyvuliai,
Kas vaikšto, šliaužia, raičiojas ir skraido.
– Kodėl esi tarnaitė nuolanki,
Tu, Meilei, Tiesai paklusni,
Kodėl nenori tu pakilt aukščiau,
Valdove tapt pati?
Dievaitė būsi.
Gėrėsis vyrai,
Ne vien Adomas, tas žioplys.*

*Nemato, kad jis nuogas ir bailys,
Kūrėjui visad paklusnus,
Jo nuolankumas man koptus.*

*Žaltys į ateitį paliepia žvelgti.
Didžiuotis praeitim vilioja.
Ištirti ją, kad nepakištų kojos
Netikus praities gija.
Iš dabarties keliaut mintim,
Į ateities planus sudėti viltį.
Rytojus tobulesnis bus
Už šiandieną nuobodžią.*

*Kaip peilis žalčio žodžiai skrodžia.
Valdyt vilioja viską
Ir Dievus,
Kai juos sukūrus,
Lenksis iki padų
Kojų pasaulis visas ir Dangus.*

*O, kaip aš noriu
Šiandien pamatyt rytojų.
Kur? Ten.
Nematomoj šaly.
Upeliai susilieja keturi,
Jų vandenys aukštyn išstrykšta,
Vaivorykštę išskleidžia ryškia.
Vaizdai nauji ir netikėti.*

*Čia ne tokie upeliai teka,
Čia ne tokia svajonių išmintis.
Čia neturiu šalies,
Kurią valdyti būtų lemta.
Valia, kurią girdžiu,
Mane įtraukia į žaidimą,*

*Gėriuosi būtimi
Ir kojos pačios eina.*

*Aš nekalta. Svajų ir norų...
Ragauju vaisių, uždraustą,
Iš meilės Tėvo išmintingo,
Kuris neleido nuo medžio
Pažinimo vaisių liest, o tuo labiau
Juos skint ir mėgautis jų skoniu.*

IEVA PARAGAVO PAŽINIMO VAISIAUS

*Tarytum praradimas – atradimas.
Aš sėdžiu smėly ir beriu ant kojų,
Srovena dulkės,
Kojas juo mazgoju.
Pilu ant veido, byra smėlis, teka,
O akys dar prie melo smėlio nepripratę,
Jisai apgaubia ir uždengia
Mane nuoga.*

*Esu valdovė –
Kačių ir paukščių, šmėklų ir pelių,
Skrendu
Savų minčių galingoj įvairovėj.
Jūs netikit ir man baisu,
Visi žemai,
O aš aukštai.
Adomai, mano vyre, eikš ir tu
Pažinti kilmę savo aukštumų.
Į neregėtus tolius
Keliausim dviese, kaip Dievai,
Į šviesą kilsim nuo tamsių tiesų.
Man vienai baugu.*

ADOMO GUNDYMAS

*Ta moteris keistai atrodė,
Jos žvilgsnis klaidžiojo erdvėj,
Mane ji kvietė šviesai atsiduoti,
Kurios nėra ir nematai.
Ji kuria naują aplinką ir formas,
Dėlioja akmenis ir kalbasi su jais,
Žvaigždes danguj įvardina Dievais...*

*Nuo šiol žvaigždynai lems likimą.
Vaikai, kurie čia gims, turės savas žvaigždes.
Jos žmogų ves pasaulyje paklydusį,
Lemties jos galutinį žodį tars.*

*Ir juokiasi Ieva, mane pamačius.
– Tu nuogas!
Aš išskečiu rankas,
O meilė trenkiasi į sieną.
Lieku vienas.*

*Aplink sukrovė akmenis,
Ant jų ženklai bauginantys,
Beprasmiški ir lemtį žinantys.
Ramybė sudrumsta,
Keisčiausi padarai po kojom,
Nežinioj gaminasi
Ir braunasi į dienos šviesą,
Kančių sukelia ir nerimą,
Tai baltą angelą matau, tai juodą.
Keista būtim –
Mirtim jie atsiduoda.
Nenoriu vaisiaus liesti ir ragauti.
Nenuorama ta moteris,
Kažkur nupuolė.*

*Ieškot turiu po seną ažuolyną,
Matau medį apsikabinus verkia.
Žodžius ji kalba,
Kartoja tartum maldą.
Mane pamačius,
Pribėga ir maldauja
Pažinimo vaisiaus paragauti,
Ilgai nelaukti.*

*Gailestis mane apgaubia –
Manoji draugė,
Mylimoji ir guodėja,
Geroji patarėja.
Visur kartu,
Visur... šiandien nesuprantu,
Kur neša mūs minčių sparnai
Ir ką pažadino ši moteris.
Keisčiausi virpuliai nubėga kūnu,
Suvirpa pieva.
Du akmenys parieda.
Ir viens prie kito prisiglaudžia.*

ADOMAS NEATSISPIRIA GUNDYMU

*Man tiesia ranką,
Aš imu, suvalgau, vaisių,
Pilną saldžiausių pažadų.*

*Matau, minčių gija
Ir meilė
Pro šalį nuskrenda tarytum nepažinūs
Manęs, Adomo.
Moteris nuoga
Žvilgsniu klajoja kaip nežinomybėj,*

*Aš susigėstu ir slepiuos
Nuo geliančio, kandaus jos žvilgsnio.*

ROJAUS PRARADIMAS

*Dabar visa gali bloga būt ar gera.
Gerumas rengia džiaugsmo pokylį,
O blogis – savo puotą.*

*Tave matau
Ir nežinau, ar tikras tu.
Aplinkui abejonė
Kaip minčių minia,
Tave įvertinu
Matu jos padiktuotu.
Nauja tai patirtis.
Čia angelo tamsaus alsavimas,
Čia realybė dviguba –
Gera, bloga, nuoga.
Turiu aš slėptis,
O pasislėpus – nerimas, baisu,
Savęs neberandu.
Pasaulyje, po saule netikri,
Mes abejonėm užberti.
Ši patirtis baugi ir negrąžinama,
Kai dviguba būtis,
Keliaujame kartu gyvent varge,
Gyvent varge.*

*Kai nežinojau „bloga“,
Mano sieloj buvo „gera“.
Žavėjo skambesys Visatos
Ir nebijojau ateities.
Dabar „tu nebijok“
Man sako,*

*O aš bijau ir netikiu,
Ir tu juokies.*

*„Žalti, kadangi tu tai padarei,
Esi prakeiktas tu tarp gyvulių, žvėrių.
Ant pilvo šliaužiosi ir dulkes ėsi,
Visas gyvenimo dienas.“ (Pradžios 3,14)*

*„Ieva, padauginsiu skausmus
Tau per neštumą,
Skausme gimdysi tu vaikus,
Aistringai geisi savo vyro,
O jis valdys tave.“ (Pradžios 3,16)*

*Adomai, kadangi paklausei moters
Ir valgei vaisių uždraustą,
Tebūna žemė prakeikta,
Triūsū maitinsies visas gyvenimo dienas.*

*Adomas pažino savo žmoną Ievą.
Pastojo ji, pagimdė sūnų Kainą,
Po to pagimdė jo brolių Abelį,
Aviganiu jis tapo, o Kainas – žemdirbiu.
Pavydas griebia pirmą auką,
Užvaldo žmogų, nuskriaudžia nekaltą,
O kaltą paverčia vergu,
Melu maitina, išvartom minčių,
Beprasmiška auka.*

*Kainas, nužudęs brolių Abelį,
Girdi Dievo balsą,
„Ką tu padarei? Tavo brolio kraujas
Šaukiasi manęs iš žemės!
Todėl būk prakeiktas toli nuo žemės,
Kuri atvėrė savo burną priimti tavo*

*Brolio kraują iš tavo rankos.
Kai dirbsi žemę,
Ji nebeduos tau daugiau savo derliaus
Tu būsi bėglys ir klajūnas žemėje.“
Kainas atsakė VIEŠPAČIUI:
„Per daug didelė man bausmė, negaliu jos pakelti!
Šiandien išvarei mane nuo žemės, turiu slėptis
Nuo tavo veido ir tapti bėgliu bei klajūnu žemėje;
Kas tik mane sutiks, galės užmušti.“
Tuomet VIEŠPATS jam tarė:
„Taip nebus! Jei kas užmuštų Kainą,
Už Kainą bus atkeršyta septyneriopai.
Jį VIEŠPATS paženklino žyme,
Kad kas užtikęs Kainą, jo neužmuštų.“
(Pradžios 4,10-15)*

*Adomui buvo šimtas trisdešimt,
Kai gimė jam sūnus,
Pagal paveikslą jo, jis buvo panašus
Ir pavadino jį Setu.
Po to Adomas gyveno
Aštuonis šimtus metų,
Dar gimė jam sūnų ir dukterų,
Jis mirė kai jam buvo devyni šimtai trisdešimt.
Setas gyveno devynis šimtus dvylika metų,
Enošas Seto sūnus
Gyveno devynis šimtus penkerius metus,
Kenanas Enošo sūnus
Gyveno devynis šimtus dešimt metų,
Mahalalelis Kenano sūnus
Gyveno aštuonis šimtus devyniasdešimt penkerius
metus,
Jeredas Mahalalelio sūnus
Gyveno devynis šimtus šešiasdešimt dvejus metus,
Henočas Jeredo sūnus*

*Gyveno tris šimtus šešiasdešimt penkerius metus,
Metušelachas Henocho sūnus
Gyveno devynis šimtus šešiasdešimt devynierius metus,
Lamechas Metušelacho sūnus
Gyveno septynis šimtus septyniasdešimt septynerius
metus,
Lamechui esant šimto aštuoniasdešimt metų gimė sūnus,
Jį pavadino Nojumi, tardamas:
„Iš tos pačios žemės, kurią VIEŠPATS prakeikė,
Šis atneš mums atgaivos nuo mūsų darbų
Ir nuo mūsų rankų triūso“ (Pradžios 5,29)
Nojus buvo penkių šimtų metų,
Kai jam gimė Semas, Chamas ir Jafetas. (Pradžios
5,32)
Nojus buvo šešių šimtų metų,
Kai užėjo tvanas ir vandenys užliejo žemę.
Tvyrojo vandenys, virš jų dangus.
Visa kūrinija, kalnai kažkur giliai.
Virš jų tik Nojus su palyda,
Kurią jam Dievas liepė pasiimt.*

*Vanduo nuseko,
Tvanas liko.
Pro jį Dvasia neprisiskverbia
Širdin, kur daug turtų sukrauta.
Tamsoj ir apgraibom gyvena
Karaliai, juokdariai.
Tvane neranda savo laimės,
Tačiau tiki, kad laimė čia,
Už kampo slypi.
Smurtu, linksmybėm ir puotom
Paženklinta minia, į pražūtį keliauja.
Mirtis ir nežinia pasaulį laiko apkabinus,
Giesmė čia susimaišo su krauju,
Gyvybė mirčiai paaukota,*

*Škaniausias maistas paverstas nuodais,
Žmogus čia vertas tiek, kiek piktas uodas.*

*Visatos gelmėje, skurdžiam tvartely,
Mesiją Jėzų gimdo Marija.
Jo Žodis, Dievo Žodis,
Meilės šauksmas,
Kasdien keliauja Visata.
Pakeičia akmeninę ir ledinę širdį
Šilta ir dieviškai minkšta.*

Judita OŽERAITYTĖ

Kalbos dvasia

*Kada plačiais sparnais pamoji,
Kalbos dvasia lietuviškoji,
Tu kiekvienam kasdien kartoji:
– Esu, žmogau, dvasia duotoji!*

*Iš ilgesio žvaigždėtų tolių
Užgimus židinyje molio
Per poterių žilų vienuolių –
Tu prokalbe tapai senolių!*

*Kieta kaip akmenys ant šlyno,
Šventa kaip motina Tėvynė,
Brangi kaip drobė mūsų lino,
Kuria močiutės mūs dabinos.*

*Kai aš klupau – mane pakėlei,
Kai užmigau – mane sugėlei,
Kai nurimau – tu audrą kėlei,
Užgesus ugniai – ją įskėlei.*

*Būtis į būvį kad nevirstu,
Šaknų gyvų kad nepakirstu,
Kad siela kiekviena išgirstu,
Šlamėki qžuolu ne skirpstu!*

*Atgavus laisvę Lietuvėlė,
Lyg grūdą vėl tave prikėlė,
Kad aisčių daigo gemalėliui
Sparnai dvasingi grįžtų vėlei.*

*Ne tik sparnais plačiaisiais moji,
Kasdieną kiekvienam kartoji:
– Esu Jums su krikštu duotoji
Tautos dvasia lietuviškoji.*

Tik įkvėpimo takeliu

*Esu toli, labai toli –
Gražioj poezijos šaly!
Ten kregždute skraidyt gali,
Ten auga medžiai dideli.*

*Jie su žiedais mūs obelų
Virš sietuvų, skaidrių gilių,
Su išmintimi qžuolų
Ir ištvirme stačių uolų!*

*Tie žodžiai – mūsų praeitis
Ir ateities šviesi viltis!
Tik įkvėpimo takeliu
Pasiect tą šalį aš galiu.*

*Kai nelankau, labai ilgiuos
Jos tolumos ir platumos,
Vaivorykštinių reginių
Virš seno Aukuro Žynių!*

Sudėtinė malda

*Nerašiau niekada verlibru
Europietišškai žodžių kelių.
Maironiška ašara krito
Ant pirmųjų jaunystės eilių.*

*Ką surinko kiti po skatiką –
Jums lyg sielų balzamą nešu.
Mačerniška nuojauta liko
Po skeveldra su kraujo lašu.*

*Atgimimas pasakė ką kita:
– Atsitiesęs atverki akis!
Ir kudirkiška ištarmė tiko:
– Ką Tėvynė sūnums įsakys!*

*Lyg versmė ta giesmių sutartinė.
Gerkit, broliai lietuviai, iš jos,
Kol Maironiško veido Tėvynė
Gėrio grūdus pati atsijos.*

Paulius SAUDARGAS

Angelų lietus

*Rodos švinta tenai
Rodos aušta aukštai
O aukštai – angelai!
Tik Pasaulis – čionai*

*Atitokęs dairais
Toks šiltas lietus!
Kai kada angelais
Dar palyja pas mus*

(2012 kovas)

Manęs nėra II

*Manęs nėra
Tik žodžiai sudėtingi
Burtažodžiai, akių drėgmė
Sausainiai su kava
Ir mes tokie laimingi
Pasaulio sandaros esmė
Gyva prisilietime tavo
Dieve, trūksta oro!
(2012 vasaris)*

Manęs nėra III

*Manęs nėra. O gal iš naujo
Aš atrandu save lyg lobių skrynią
Atrytą įsčių vandenyno
Pritvinkusių gyvybės kraujo
Troškimų kupiną gyventi
Mylėt, kovot ir vėl pasenti
Taip netikėtai atsitiko
Pavasarij asmeninės Velykos
(2012 kovas)*

Teisėti lūkesčiai

*Aš laukiau visko:
Stebuklų tobulo maestro
Suderinto žvaigždžių orkestro
Spalvoto amžių kataklizmo
Atomazgos stiklinėj viskio*

*Manęs paprašė neskubėti
Maitintis, dirbti ir mylėti*

*Ėmiau darytis įtarus
Pradėjo snigti...
O pas jus?
(2012 sausis)*

Lyjant

*lietus suvirpina pasaulio
stygas erdvių maži lašai
vienos iš milijardo saulių
vaivorykštės ir tu prašai*

*skaidriau ar bebūna kaip šiandie
prisimeni, kaip rinkdavai lapus?
Iš rudenio pabyra į padangę
į stadionus, rotušes, kapus*

Saulėlydis

*Horizontuos susidūrė
Bokštai katedrų ir paštų
Saulės jūra atsidūrė
Prie dangaus bedugnės krašto*

*O iš ryto, iš pat ryto
Žvaigždės nuo dangaus nukrito*

Sparnuotas skausmas

*Beržai įrėminę pakrantes
Paleidę plaukus pavėjui stovėjo
O tu verkei – skaudėjo dantį
Taip tyliai, kad nesigirdėjo*

*Migrantų klyksmo apogėjui
Sparnuotų trikampių smaigai
Triukšmingam vakaro brodvėjui
Kartaus gyvenimo speigai*

*Pamojai paukščiams platų mostą
Lyg numirei, lyg nuskridai
Kur saulės rankos švelniai glosto
Ramina debesų pūikai*

(Birštonas, prie Nemuno, 2008 Rasos)

Birutė SERAPINIENĖ

Pavasari

*Deimantinės saulės gijos
Man blakstieną glosto,
Per rasotą žolę brydės
Iki saulės sosto.*

*Nuo alyvų kekių rasos
Karoliukais byra,
Vėjui darkos beržų kasos,
Vyturėliai virva.*

*Toks skaidrus šiandieną rytas.
Lyg pasauly šventė.
Noriu žemei pasakyti,
Kaip puiku gyventi.*

Jungfrau

*Mokykloj, skaitant rinktinę –
Eiles Maironio
Apie Šveicariją,
Jungfrau viršūnes.
Ir ežerą ant Keturių Kantonų,
Nebuvo net tokių svajonių,
Kad teks ir man
Kada ten būti.*

*Bet po daug metų...
Štai muzika kalnų krioklių
Ir ežeras ant Keturių Kantonų.
Ir sėdint dviese viešbučio balkone
Su taurėm vyno Liebfraumlilch
Mes sveikinam baltas Jungfrau viršūnes
Ir tai tikrovė... Liebfraumlilch.*

Kaunui

*Mano atminty paliko Kaunas.
Ten Vilniaus gatvė nuostabi.
Rotušės bokštas baltas, liaunas,
Maironis sėdintis rimty.*

*Prie Aleksoto tilto glaudžias
Bažnyčia Vytauto sena.
Man rodos neseniai, lyg vakar,
Ėjau ir aš šita gatve.*

*Gėrėjaus Nemunu aš iš balkono
Studijų metais vakarais.
O kartu plaukdavo svajonės
Ką ateitis rytoj atskleis.*

*Koks keistas daiktas – būtas laikas
Nusineša metus, draugus.
Ruduo su vėju blaškos, sukas
Ir gena krintančius lapus.*

Bajorų kelionė

*Šaunūs bajorai Rygon nejojo,
Bėrų žirgelių jie nebalnojo.
Tik autobusu jie iškeliavo
Su ponų lenkų šlėktom bendravo.*

*Čekijos kraštas žalias, kalnuotas
Klaidus kelelis siauras, vingiuotas.
Trobų medinių čia nematyti
Pilyis ir parkai jau aplankyti.*

*Čekų kipšiukas naktį klaidina.
Kai reikia rasti bajorams nakvynę.
Kodėl važiuojant jie nedainuoja,
Tiktai lauktuvėms kronas skaičiuoja.*

*Yra visokių žmogui vilionių,
Linkim bajorams naujų kelionių.
Gal ir žirgelį pasibalnoti
Po margą svieta dar paklajoti.*

Jaunystei

*Mums jaunystė duota vieną kartą,
Ją palydim su džiaugsmu, daina.
Į gyvenimą platūs mums vartai.
Pasitinka naujoji diena.*

*Einam laimės tėvynei parnešti.
Savo žemei šalelei brangiai
Ir pavasariai šviesūs teklesti,
Džiaugsmas supasi ievoj baltoj.
Ir suoš mūsų Baltijos bangos,
O jaunystė žydės amžinai
Liesis dainos po tėviškę skambios,
Svirs prie kelio sužydę linai.*

K u d i r k o s p a s i i l g i m a s

Neskamba šiandien tautiška giesmė,
Neskamba.
Ir varpas jau nežadina šiandien.
Vieniems – per daug gal valgio,
Kitiems – vargo,
Todėl kartu – vienybėje – jau neprisikelt.
Varpai – be varpininkų,
Zemė – be artojų,
Varpai – muziejaus tyloje...
Sunku net įsivaizduoti skambant varpą
Aukštai iškeltą – danguje.
Tiek varpinių, tiek bokštų –
Šaukiančių ateikit,
Varpų tiek – gaudžiančių tylom...
Ateikim liūdesį ir neviltį įveikę,
Sugrįžkim savo Lietuvon.
Tik prisilieskime, pajudinkime varpą –
Jau dūžis – plaka Lietuvos širdis...
Tik nepailskim, nenuleiskim rankų,
Ir tylią neviltį pakeis skambi viltis.

Pilaitės giesmininkas Vytautas Pelakauskas

Be-18 **Be tavęs** aš paukštis besparnis : Vilniaus Pilaitės gyventojų ir jų bičiulių kūryba : Pilaitės „Poezijos pavasaris'2012” skiriamas Maironio 150-osioms gimimo metinėms ir visiems širdyje dainuojantiems „Lietuva brangi“ / [sudarė Angelė Šarlauskienė]. – Vilnius : Pilaitės bendruomenė, 2012. – 127, [1] p. : portr.

Tekstas liet., lenk., rus. – Kn. taip pat: Pratarmė / Angelė Šarlauskienė, p. 3-10

ISBN 978-609-95075-6-9

Vilniaus Pilaitės rajono gyventojų ir jų bičiulių eilės, miniatiūros lietuvių, rusų, lenkų kalbomis.

UDK 821.172-1(082)+821.161.1(474.5)-1(082)+821.162.1(474.5)(082)

Sudarė Angelė Šarlauskienė

Vilniaus Pilaitės rajono gyventojų ir jų bičiulių
kūryba

Viršelyje tautodailininkės Karolinos Biekšaitės-Jezerskos kūrinys

Spausdino UAB „Varosa“,
Aguonų g. 17, 0313 Vilnius